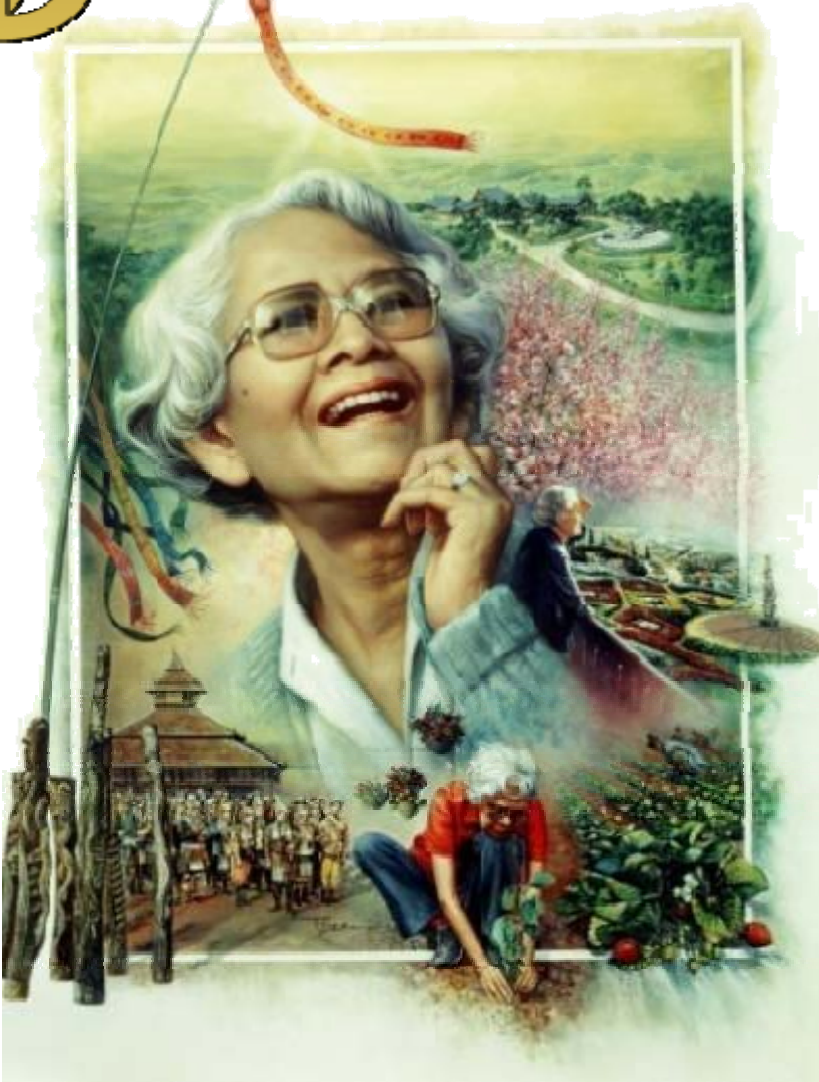

มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง

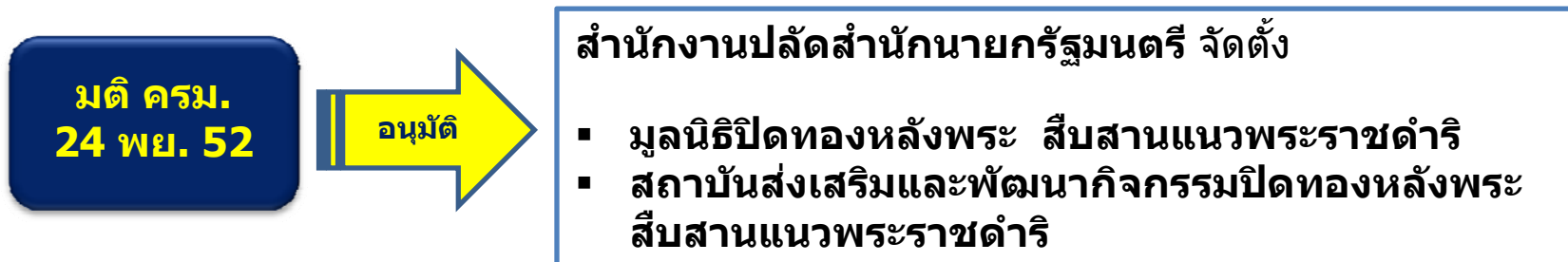
แนวทางการพัฒนา

นาย ณรงค์ อภิชัย

ผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการภาคสนาม

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง

วัตถุประสงค์ของโครงการปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นหน่วยงานที่ รับผิดชอบการจัดการความรู้และส่งเสริมการพัฒนาตามแนวทางโครงการพระราชดำริอย่างเป็นระบบกว้างขวาง จนกระทั่งเป็นแนวทางการพัฒนาหลักของประเทศ

**จดทะเบียนเป็นมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ
20 มกราคม 2553**

รายนามคณะกรรมการ มูลนิธิปิดทองหลังพระฯ

1. นายเกษม วัฒนชัย	ประธานกรรมการ	5. ท่านผู้หญิงจรัสจิตต์ ทีชะระ	กรรมการ
2. นายสุเมธ ตันติเวชกุล	กรรมการ	6. นายจตุรงค์ ปัญญาติลก	กรรมการ
3. นายจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา	กรรมการ	7. นายวิโรไท สันติประภาพ	กรรมการและเหรัญญิก
4. ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ	กรรมการ	8. หม่อมราชวงศ์ดิศนัดดา ดิศกุล	กรรมการและเลขาธิการ

6 ที่มา: มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

8

2

4

1

5

3

4

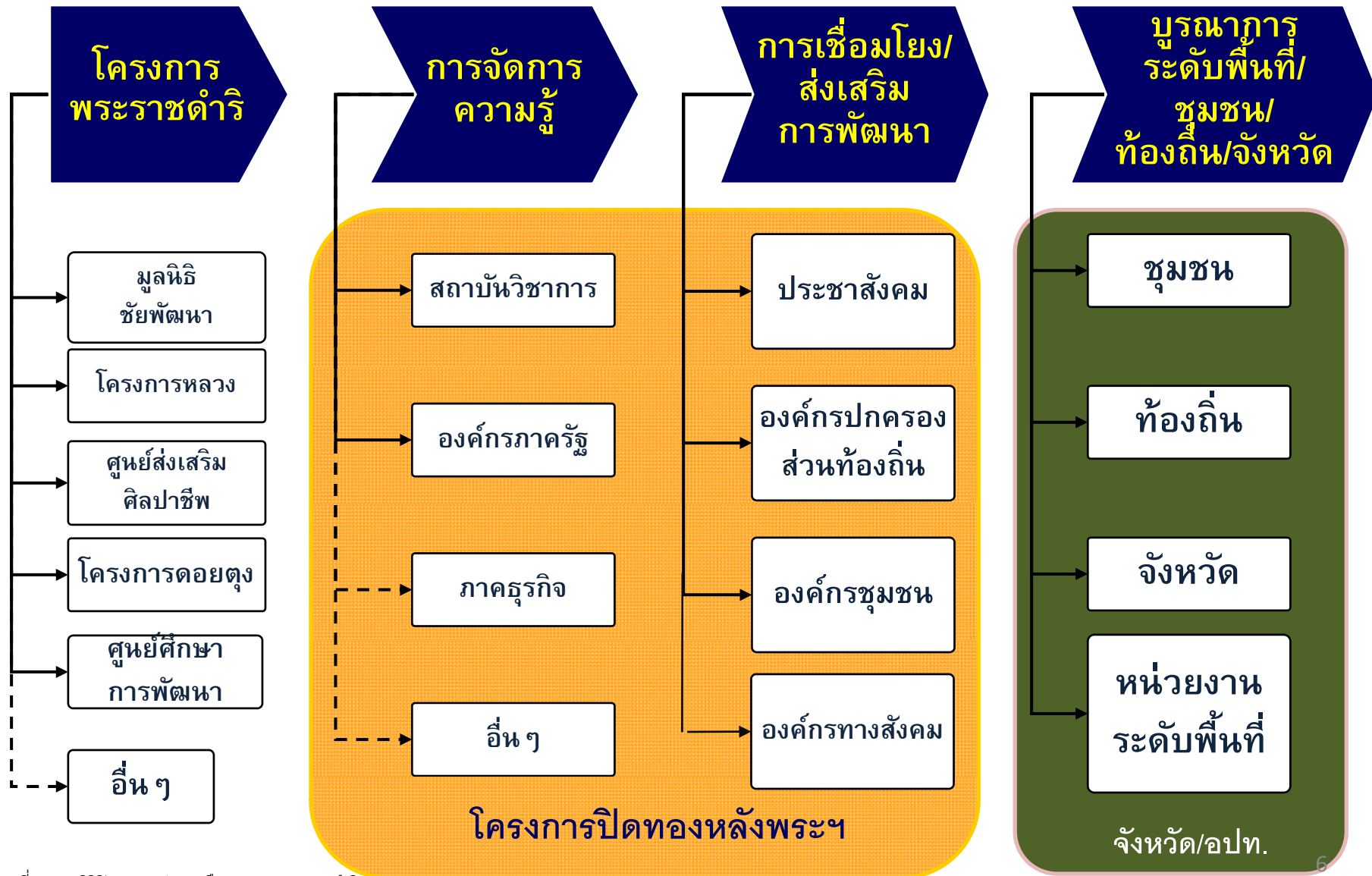
7

การเปิดตัวมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2553 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สด็จเป็นประธานในการเปิดตัวมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ พร้อมกับงานมหกรรมสานพลังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอุทิศตนปิดทองหลังพระ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 สมาคม ปฏิญาณว่า “จะนำแนวพระราชดำริไปใช้พัฒนาท้องถิ่นอย่างจริงจัง”

แนวทางการดำเนินงาน

ที่มา: มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

แนวพระราชดำริช่วยแก้ไขวิกฤตของประเทศไทยและโลก

วิกฤต

โอกาสของไทย

- วิกฤตประชากรโลก
- วิกฤตน้ำ
- วิกฤตอาหาร
- วิกฤตพลังงาน
- ภาวะโลกร้อน

แนวพระราชดำริในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

- ทรัพยากรธรรมชาติ
- ความหลากหลายทางชีวภาพ
- เกษตรกรรม
- พืชพลังงาน
- ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ยึดหลักการทรงงาน 23 ข้อของในหลวงในการดำเนินโครงการ

1. ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ
2. ระเบิดจากข้างใน
3. แก้ปัญหาที่จุดเล็ก
4. ทำตามลำดับขั้น
5. คำหนึ่งถึงภูมิสังคม
6. มององค์รวม (Holistic)
7. ไม่ยึดติดตำรา
8. ประหยัด เรียบง่าย ประโยชน์สูงสุด
9. ทำให้ง่าย (Simplicity)
10. เน้นการมีส่วนร่วม
11. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม
12. บริการที่จุดเดียว (One Stop Service)
13. ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ
14. ใช้ธรรมปราบอธรรม
15. ปลุกป่าในใจคน
16. ขาดทุนคือกำไร
17. การพึ่งตนเอง
18. พออยู่พอกิน
19. เศรษฐกิจพอเพียง
20. ความซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจต่อกัน
21. ทำงานอย่างมีความสุข
22. ความเพียร : พระมหาชนก
23. รู้-รัก-สามัคคี

หลักการทรงงาน

พระราชดำรัสพระเจ้าอยู่หัว

พออยู่พอกิน

คำนึงถึง
ภูมิสังคม

ศึกษาข้อมูล
เป็นระบบ

“การจัดทำโครงการใดๆ ก็ตาม **ประการแรก จะต้องคำนึงถึงการพัฒนาที่ทำกิน** สำหรับคนงานในโครงการ ตลอดจนราษฎรในบริเวณนั้นให้เพียงพอเสียก่อน...”

“...การพัฒนาจะต้องเป็นไปตาม**ภูมิประเทศทางภูมิศาสตร์ และภูมิประเทศทางสังคมศาสตร์**...คือ นิสัยใจคอของคนเรา จะไปบังคับให้คนคิดอย่างอื่นไม่ได้...ไปดูว่า**เขาต้องการอะไรจริงๆ** แล้วก็อธิบายให้เขาเข้าใจหลักการ...”

“...ศึกษาดูก่อนว่า**พืชพันธุ์ไม้ดั้งเดิมมีอะไรบ้าง** แล้วปลูกแซมตามรายการชนิดต้นไม้ที่ศึกษามาได้...”

แก้ปัญหา
ที่จุดเล็ก

ทำให้ง่าย

เห็นการมี
ส่วนร่วม

มององค์รวม

“...แบบ Macro นี้ เขาจะทำแบบร้อยทั้งหมด ฉันไม่เห็นด้วย
อย่างบ้านคนอยู่ เราบอกบ้านนี้มันผูกตรงนั้น ตรงนี้ ไม่คุ้มที่จะ
ไปซ่อม...เอาตกลงรื้อบ้านนี้ ระเบิดเลย เราจะไปอยู่ที่ไหน ไม่มี
ที่ที่อยู่... **วิธีทำต้องค่อย ๆ** จะทำไประเบิดหมดไม่ได้...”

ทรงโปรดที่จะทำสิ่งที่ยากให้กลายเป็น**ง่าย** ทำสิ่งที่
สลับซับซ้อนให้**เข้าใจง่าย**...ด้วยการใช้**กฎแห่งธรรมชาติ**
เป็นแนวทางนั่นเอง

“...สำคัญที่สุด ต้องหัดทำใจให้ว่างขวาง...**รู้จักรับความ
คิดเห็น**...เพราะการรู้จัก**รับฟัง**อย่างฉลาดนั้น แท้จริง คือ
การระดมสติปัญญาและประสบการณ์อันหลากหลาย
มาอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติบริหารงาน ให้ประสบ
ความสำเร็จ...”

“...**การปลูกป่า**ทดแทนจะต้องทำ...**พร้อมกับการพัฒนา
ชาวเขา**...เจ้าหน้าที่ป่าไม้ ชลประทาน และฝ่ายเกษตรจะต้อง
ร่วมมือกัน...”

ปลูกป่า ในใจคน

ใช้ธรรมชาติ
ช่วยธรรมชาติ

ซื่อสัตย์ สุจริต
จริงใจต่อกัน

การพึ่งตนเอง

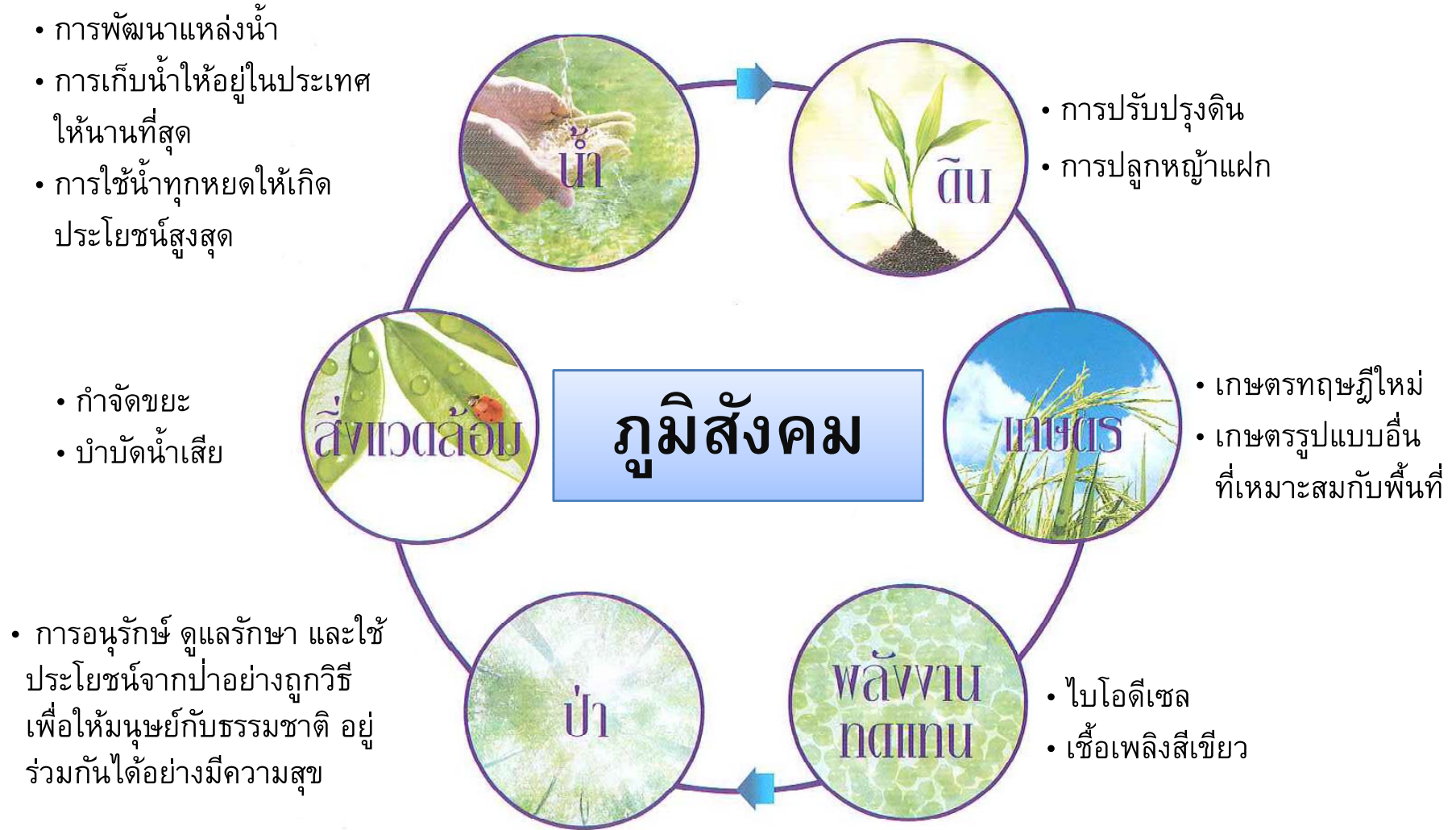
“เจ้าหน้าที่ป่าไม้ควรจะ**ปลูกต้นไม้ลงในใจคนเสียก่อน** แล้วคนเหล่านั้นจะพากันปลูกต้นไม้ลงบนแผ่นดิน และรักษาต้นไม้ไว้ด้วยตนเอง”

“ทิ้งป่านั้นไว้ 5 ปี...ไม่ต้องไปทำอะไรเลย แต่ป่าเจริญเติบโตเป็นป่าสมบูรณ์ โดยไม่ต้องปลูกสักต้นเดียว...คือว่า **การปลูกป่า นั้น สำคัญอยู่ที่ปล่อยให้เขาขึ้นเอง...**”

“...ผู้ที่มีความสุจริตและบริสุทธิ์ใจ แม้จะมีความรู้ห้อย ก็ยอมทำประโยชน์ให้แก่ส่วนร่วมได้มากกว่าผู้ที่มีความรู้มากแต่ไม่มีความสุจริต ไม่มีความบริสุทธิ์ใจ...”

“ในการช่วยเหลือนั้น ควรจะยึดหลักสำคัญว่า เราจะช่วยเขา **เพื่อให้เขาสามารถช่วยตัวเองได้ต่อไป**”

องค์ความรู้ 6 มิติ

โดยปรับน้ำหนักแต่ละเรื่องตามสภาพภูมิสังคมและสภาพปัญหาในแต่ละพื้นที่

ปัจจัยการพัฒนาที่ยั่งยืน

ให้ คน จัดการ ?

ระหว่าง การใช้ กับ การรักษา

ทรัพยากรธรรมชาติ

ให้เกิด

ความสมดุล

การใช้

การรักษา

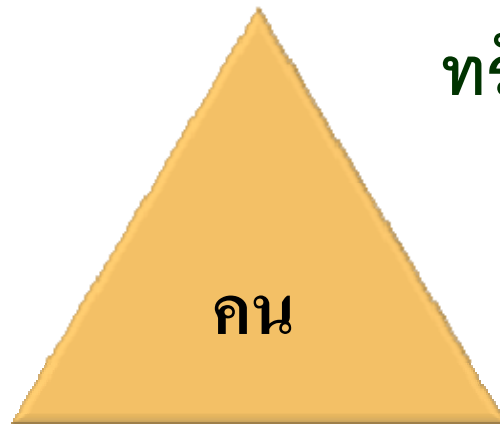
คน

ขุนน้ำหนัก นาน

ความสมดุล

ทรัพยากรธรรมชาติ

บ้านโป่งลึก เพชรบุรี

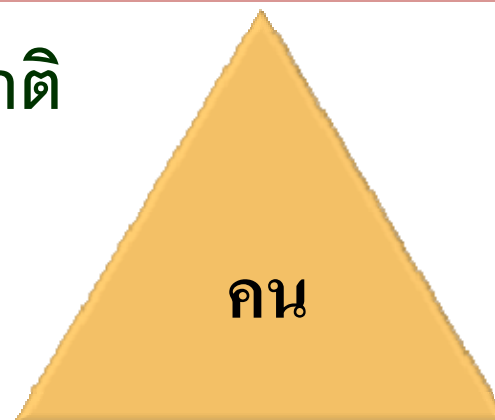
การใช้

ความสมดุล

การรักษา

ทรัพยากรธรรมชาติ

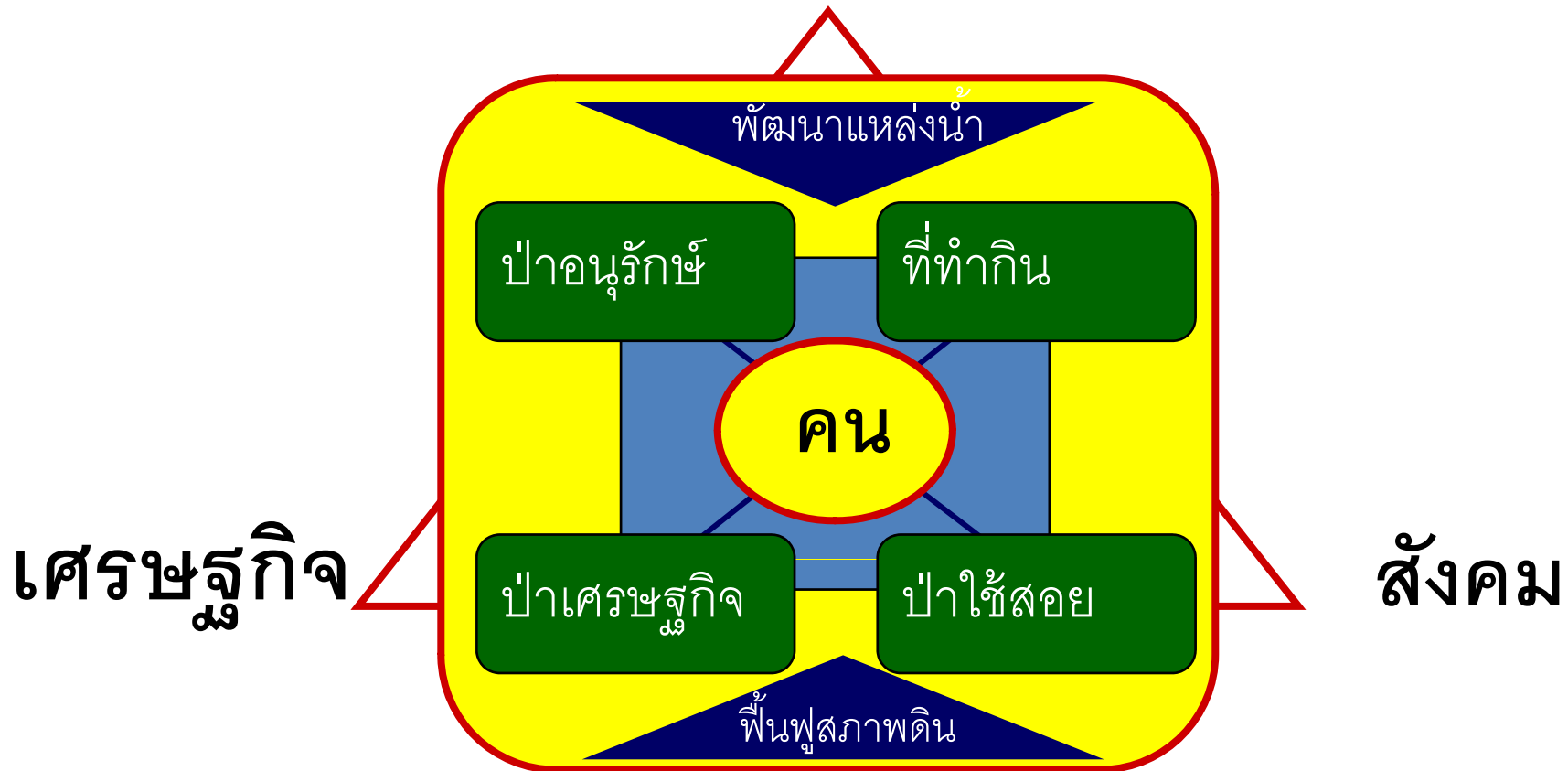

คน

การแก้ความยากจนที่ยั่งยืนอย่างบูรณาการ

“ ปลุกคน ปลุกป่า ”

สิ่งแวดล้อม

เส้นทางของ การพัฒนาอย่างยั่งยืน

เข้าใจ

- ชาวบ้านต้องการอะไร
- วิถีชีวิต สังคม
- ลักษณะภูมิประเทศ
- ดิน น้ำ ป่า สิ่งแวดล้อม
- วัฒนธรรม ความเชื่อ

เข้าถึง

- ลงพื้นที่ สัมผัส
- เรียนรู้ภูมิปัญญาชาวบ้าน
- ตรวจสอบ ยืนยัน หาสาเหตุที่แท้จริง
- ไว้วางใจ
- ร่วมคิด ร่วมทำ ทุกระดับ

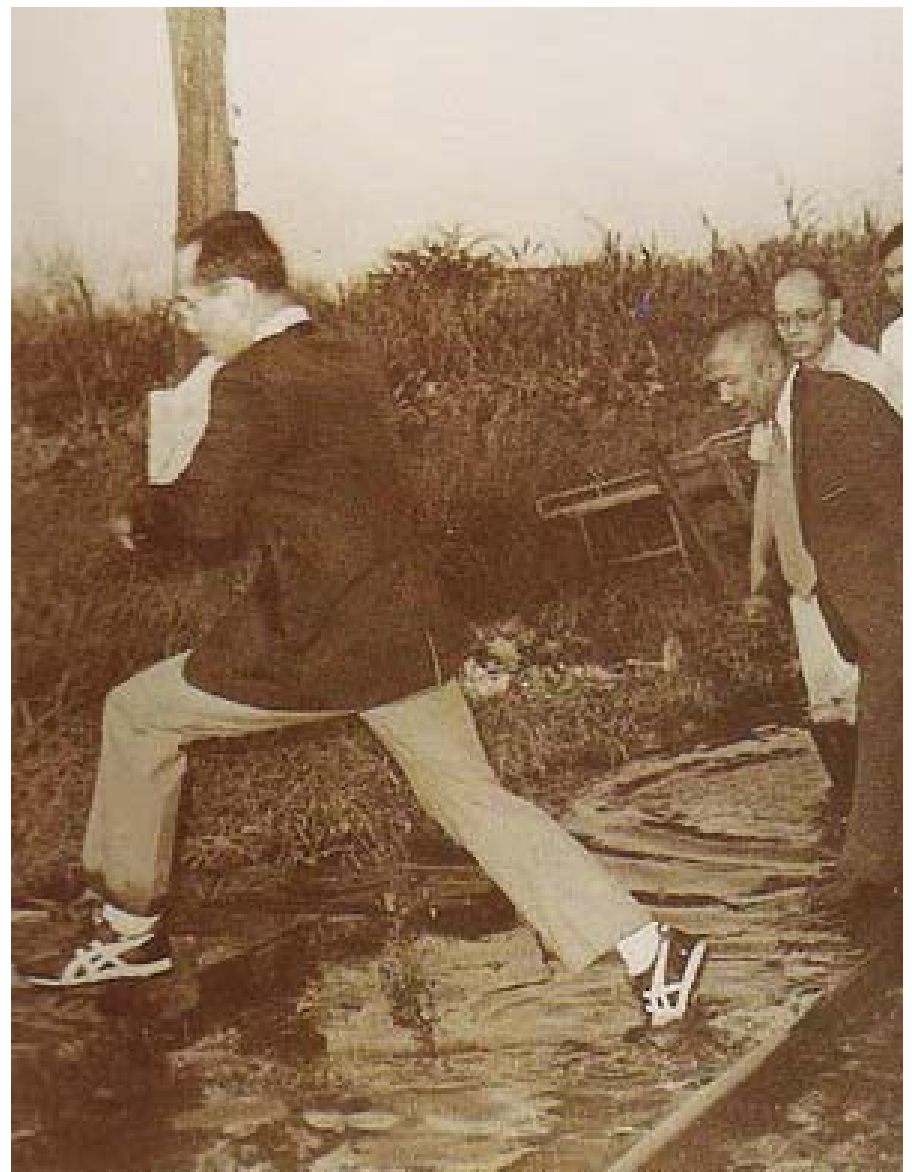
พัฒนา

- สุขภาพ ปากท้อง
- ปัจจัยพื้นฐาน ความเป็นอยู่
- ปรับปรุงน้ำ ป่า ดิน
- ทักษะ ความรู้
- สร้างอาชีพ
- เข้าถึงตลาด
- พึ่งพาตนเอง
- พอกอยู่พอกิน
- คนกับป่าพึ่งพากัน

ความยั่งยืน

ชุมชนเป็นเจ้าของ

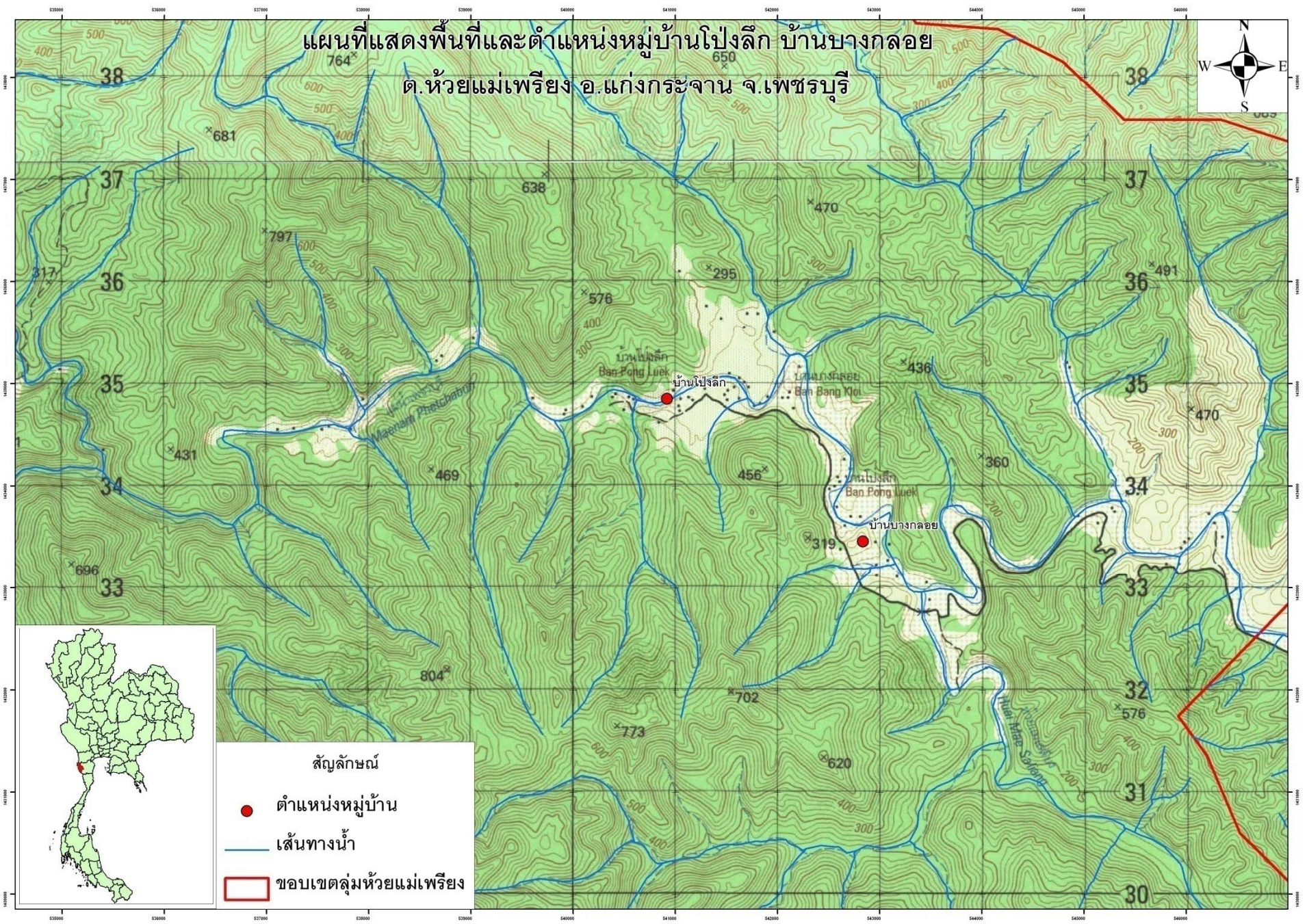

แผนที่แสดงพื้นที่และตำแหน่งหมู่บ้านโป่งลึก บ้านบางกลอย

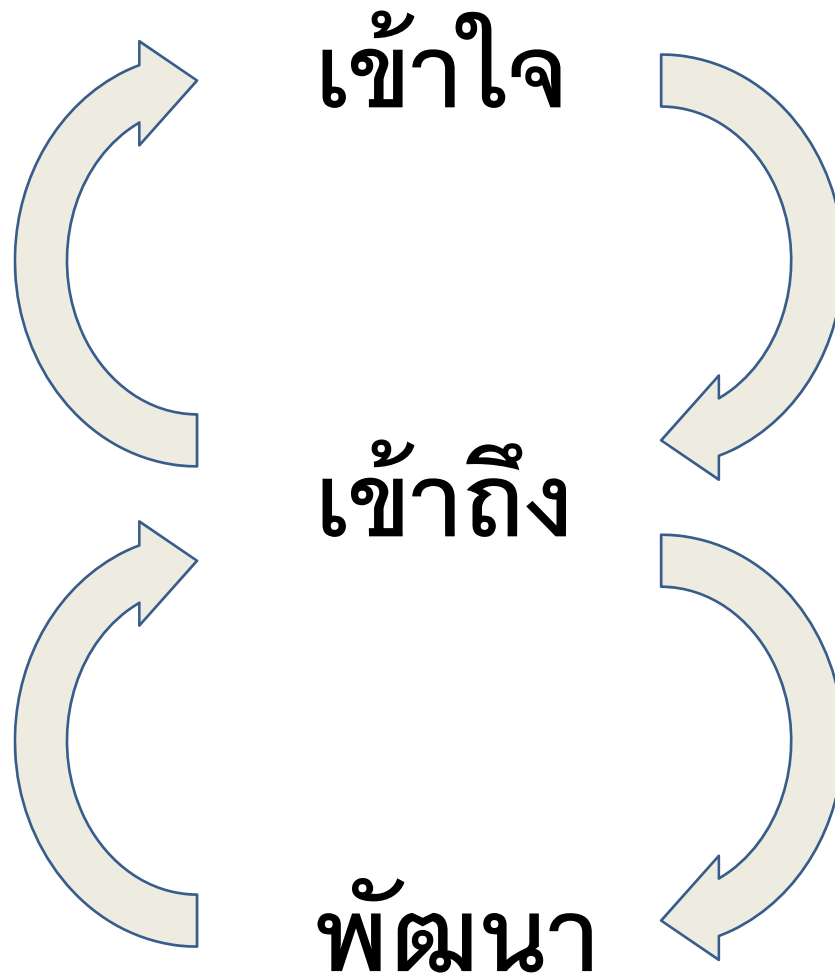
ต.ห้วยแม่เพรียง อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี

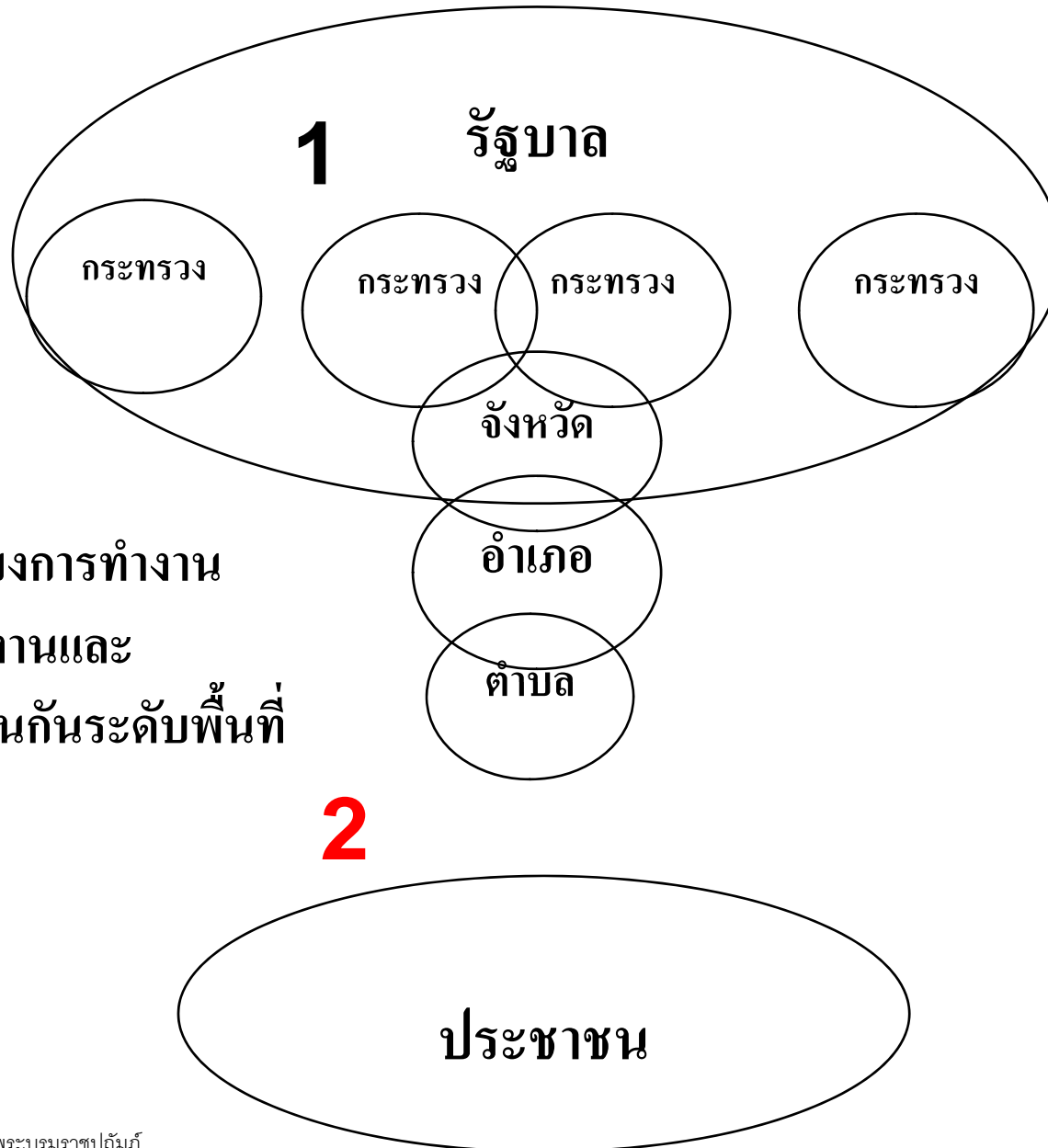
- สัญลักษณ์
- ตำแหน่งหมู่บ้าน
 - เส้นทางน้ำ
 - ▭ ขอบเขตลุ่มห้วยแม่เพรียง

ปัญหาการแก้ไขความยากจน

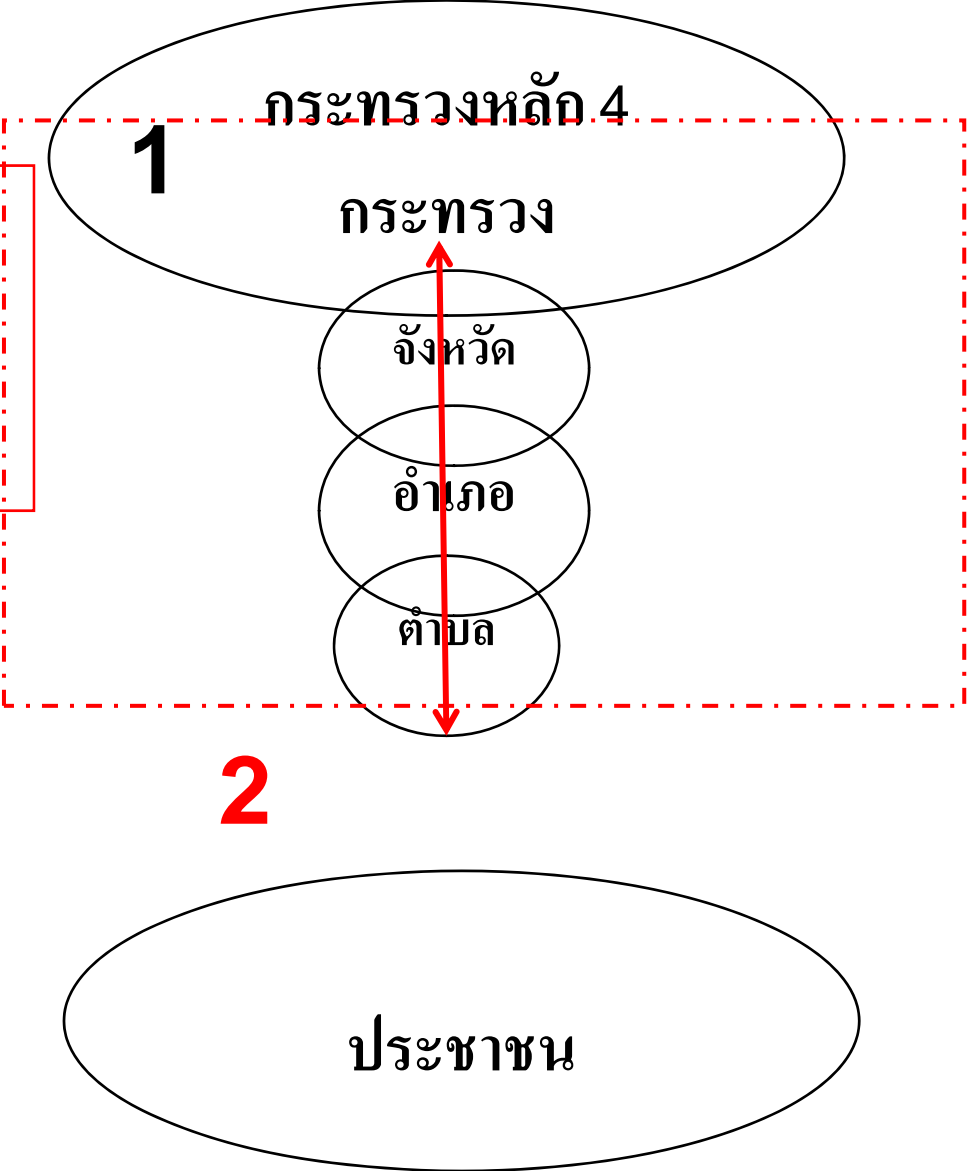

1 การเชื่อมโยงการทำงาน

2 ขาดทีมทำงานและ
การประสานกันระดับพื้นที่

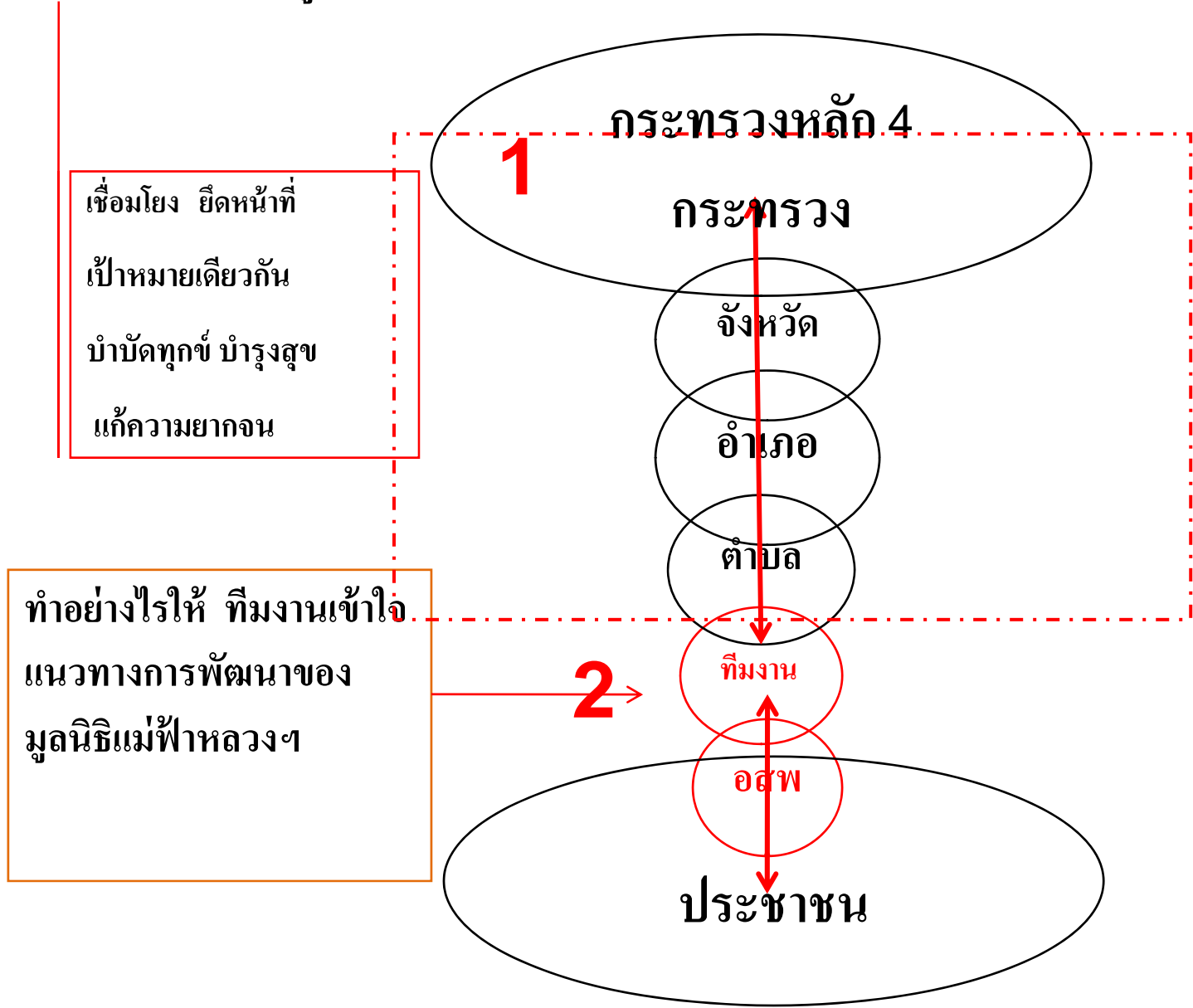
บทบาทและหน้าที่มูลนิธิปิดทองหลังพระฯ

เชื่อมโยง ยึดหน้าที่
เป้าหมายเดียวกัน
บำบัดทุกข์ บำรุงสุข
แก้ความยากจน

ที่มา: มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

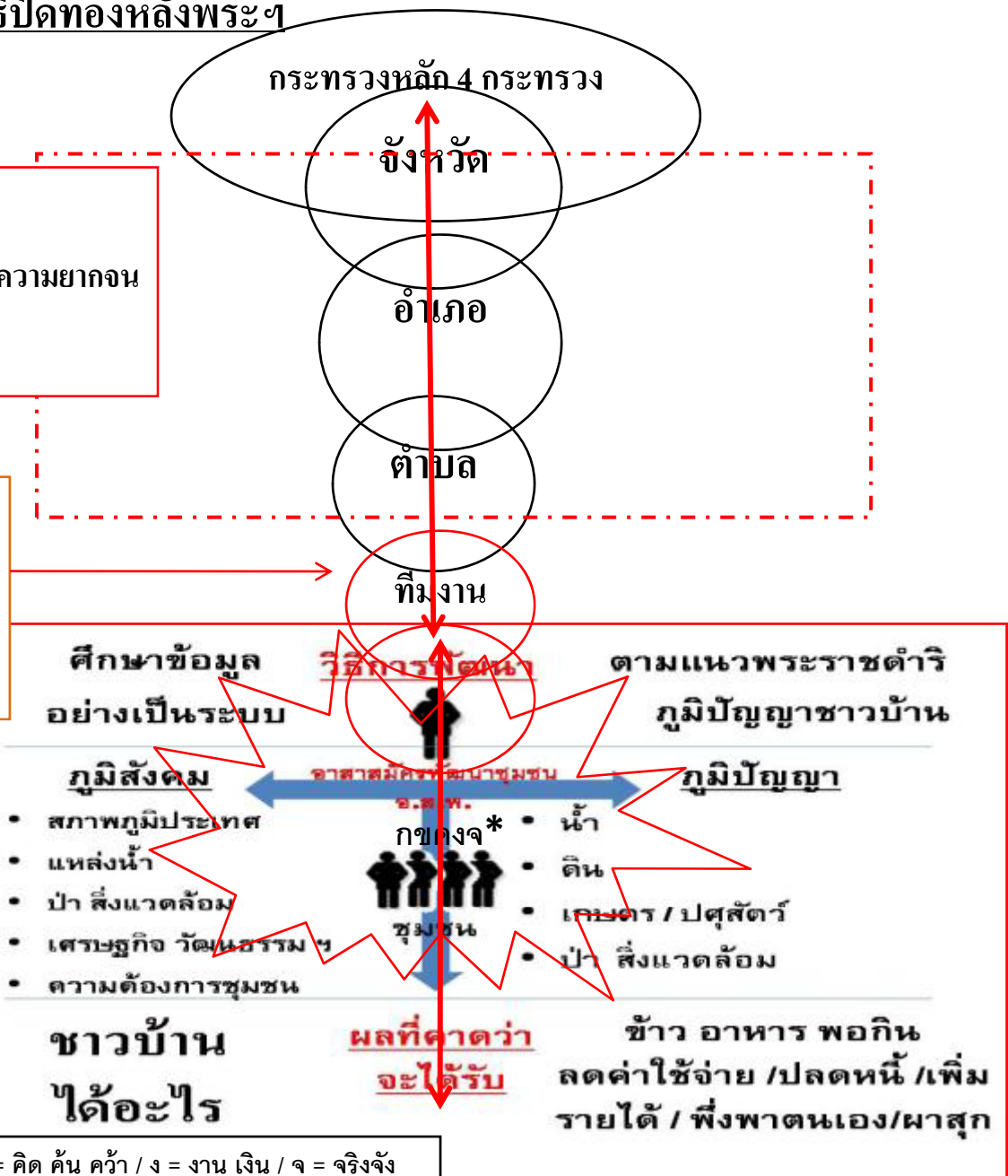
บทบาทและหน้าที่มูลนิธิปิดทองหลังพระฯ

บทบาทและหน้าที่มูลนิธิปิดทองหลังพระฯ

เชื่อมโยง ยึดหน้าที่
 บำบัดทุกข์ บำรุงสุข แก่ความยากจน
 ด้วยเป้าหมายเดียวกัน

ทำอย่างไรให้ ส่วนนี้เข้าใจ
 แนวทางการพัฒนาของ
 มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ

สร้างความ
 เชื่อมมัน
 ศรัทธา
 ความ
 ร่วมมือ
 ระหว่างรัฐ
 และ
 ราษฎร์

*ก = เก็บกิน เก็บเกี่ยว / ข = ชุด / ค = คิด ค้นคว้า / ง = งาน เงิน / จ = จริงจัง

ปัญหา
ศึกษาข้อมูล
อย่างเป็นระบบ

วิธีแก้ปัญหา

ปัญญา
ตามแนวพระราชดำริ
ภูมิปัญญาชาวบ้าน

ภูมิสังคม

- สภาพภูมิประเทศ
- แหล่งน้ำ
- ป่า สิ่งแวดล้อม
- เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ฯ
- สภาพสังคม ชุมชน

อาสาสมัครพัฒนาชุมชน

จ.ส.ท.

กขคจ*

ชุมชน

ภูมิปัญญา

- น้ำ
- ดิน
- ป่า สิ่งแวดล้อม
- เกษตร / ปศุสัตว์ / ประมง
- งานมือ

ความต้องการชุมชน

ชาวบ้านได้อะไร

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ข้าว อาหาร พอกิน
ลดค่าใช้จ่าย / ปลอดภัย / เพิ่ม
รายได้ / พึ่งพาตนเอง/ผ่าสุก

ปัญหาแก้ได้เพราะ

1 ข้อมูล**จริง**

2 รู้**จริง**

3 ทำ**จริง**

4 วัด**ได้จริง**

ข้อมูล

ข้อมูลจริง

ข้อเท็จจริง

๒ ข้อมูล

1 สภาพเป็นจริง

2 ความรู้จริง

1 สภาพเป็นจริง

ภูมิสังคม

- สภาพภูมิประเทศ
- แหล่งน้ำ ดิน
- ป่า สิ่งแวดล้อม
- เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ฯ สังคม
- ความต้องการชุมชน

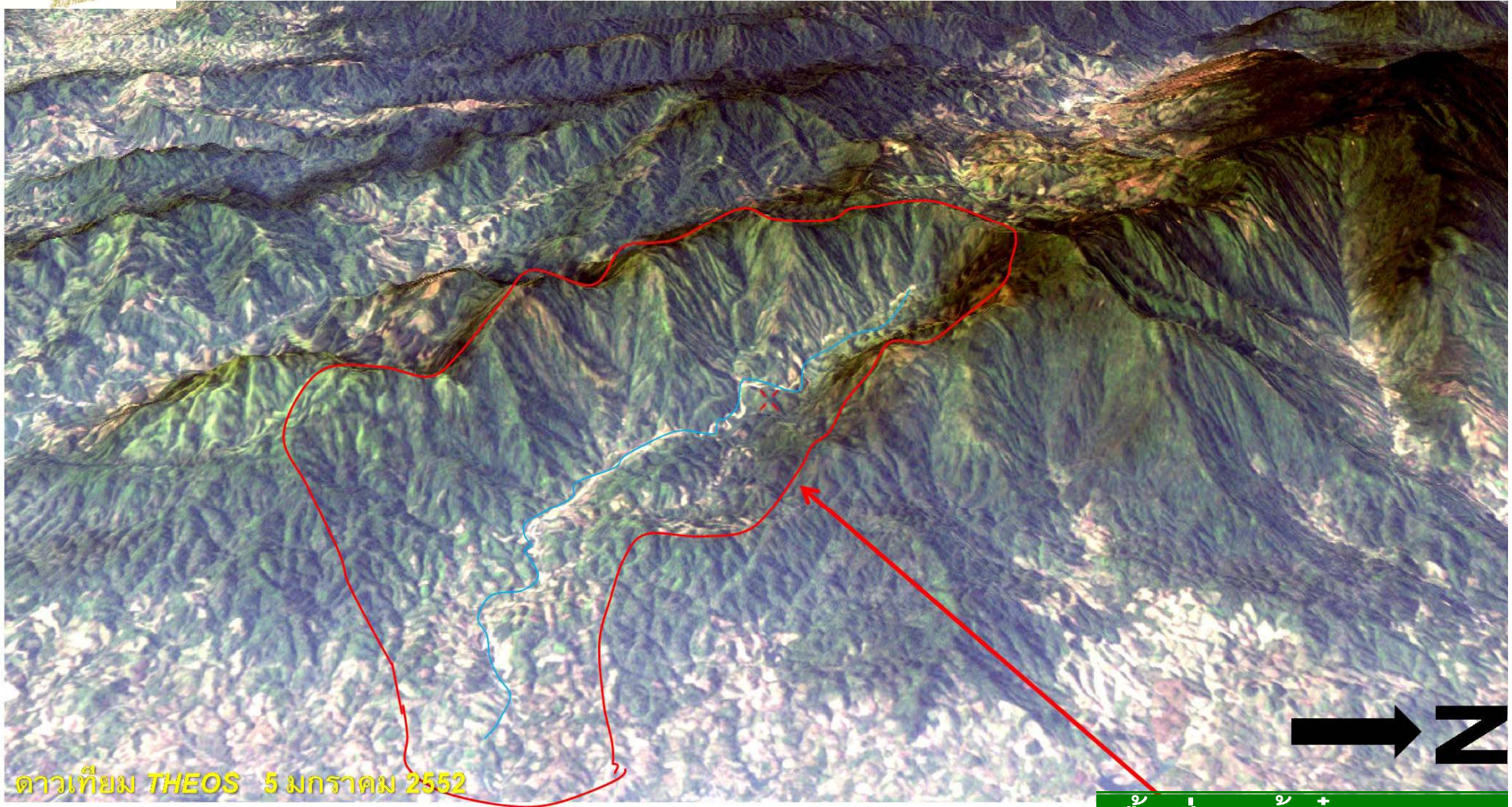
2 ความรู้จริง

ภูมิปัญญา

- น้ำ
- ดิน
- ป่า สิ่งแวดล้อม
- เกษตร / ปศุสัตว์ / ประมง
- งานมือ

ภูมิสังคม 1. ภูมิประเทศ

ดาวเทียม THEOS 5 มกราคม 2552

พื้นที่ลุ่มน้ำจืดสบสาย

ที่มา: **GISTDA** สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

แผนที่ชั้นความสูงพื้นที่ลุ่มน้ำจิวสบสาย

ข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของ นายดวง คำจิตร

แบบสำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจและสังคม
ของหมู่บ้านเป้าหมายในเขตส่งเสริมการเกษตรแบบครบวงจรเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต
บ้านท่าปึก ตำบลตลิ่งชัน อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี 2552

สำรวจข้อมูลครัวเรือนที่ 12 จาก 33 ครัวเรือน (31%)

ชื่อผู้เก็บ ศิริวิภา วันที่เก็บ 58 ปีที่ 7

ชื่อครัวเรือน ศิริวิภา บ้านเลขที่ 58 หมู่ 7

ชื่อเจ้าของบ้าน ศิริวิภา อายุ 58 ปี เพศ ชาย

ชื่อผู้สำรวจ ศิริวิภา วันที่สำรวจ 11/10/2552

ชื่อผู้สัมภาษณ์ ศิริวิภา วันที่สัมภาษณ์ 11/10/2552

นายดวง, ภรรยา
ลูกชาย 2 คน (นักเรียน)
และ ลูกสะใภ้

หมวดหมู่	รายละเอียด	มูลค่า
รายได้	• รายได้จากเกษตรกรรมในพื้นที่	7,000 บาท (5%)
	• รายได้จากการเก็บแห้งงาขาย	76,800 บาท (50%)
	• รายได้จากการเก็บกิ่งงาขาย	15,750 บาท (10%)
	• รายได้จากการเก็บตอกงาขาย	10,080 บาท (7%)
	• รายได้จากรับจ้างทำไร่ 150 บาท/วัน	43,200 บาท (28%)
	รวมรายได้	152,830 บาท
ค่าใช้จ่าย	• ค่าอาหาร	36,500 บาท (39%)
	• ค่าใช้จ่ายเพื่อการเกษตร	23,000 บาท (24%)
	• ค่ายานพาหนะ/เดินทาง/สื่อสาร	20,650 (22%)
	• ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	14,564 บาท (15%)
รวมค่าใช้จ่าย	94,715 บาท	
หนี้สิน	• กองทุนเงินล้าน (กู้มา 7 ปี)	20,000 บาท
	• สหกรณ์การเกษตรทำวังผา (กู้มา 5 ปี)	10,000 บาท
รวมหนี้สิน	30,000 บาท	
เงินออม	• เงินออม	700 บาท

2. พันธุ์พืชในพื้นที่ลุ่มน้ำจืดรสบสาย

ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง (เมตร)	พันธุ์ไม้ที่พบจำนวน 160 ชนิด	
	พันธุ์	จำนวน (ต้น/ไร่)
401 - 600	135	192
601 - 700	34	91
701 - 900	72	265
901 - 1,100	32	73
สูงกว่า 1,100	37	92

- * ตัวอย่างพืชป่าเศรษฐกิจ เช่น อบเชย ยางแดง ประดู่ ต້าว แหียง หวาย ฯลฯ
- * ตัวอย่างพืชสมุนไพร เช่น ก่าตากปึก กอมขม(คิมิล) ตาลน้ำนม มะโหกโตน ฯลฯ

พื้นที่แปลงตรวจวัดขนาด 200ตารางเมตร (5*40 เมตร)
วัดระดับความสูงละจำนวน 2 แปลง

แยกจำนวนพันธุ์ไม้ตามการใช้ประโยชน์

หน่วย = ชนิด

ประเภทพันธุ์ไม้	พันธุ์ไม้	คนกิน* ได้	สัตว์ป่า กินได้	นก กินได้	สมุนไพร	ไม้ เศรษฐกิจ	เพิ่ม** ระบบ นิเวศน์ป่า
ยืนต้น	107	16	22	15	2	30	36
พุ่ม	36	15	3	7	6	2	16
เลื้อย	17	5	2	2	2	1	14
รวม	160	36	27	24	10	33	66

* พันธุ์ไม้ที่คนสามารถกินได้ เช่น มะตูม มะไฟ ติ้วเกลี้ยง ต่างหลวง ก่อหรั่ง กล้ายแดง มะขม เมียงป่า มะม่วงป่า กะบก

** พันธุ์ไม้ที่เพิ่มระบบนิเวศน์ในป่า เช่น หนามมะเด็ด ก้องแกม จีวดอกขาว ชี้หมากเปือก แคพิก ดงดำ ทองเต้า

พันธุ์ไม้เศรษฐกิจที่โครงการจะปลูกเสริม เช่น หวาย ต้าว ไม้ แห้ง

3. สังคม ชุมชน

3.1 จำนวนประชากร

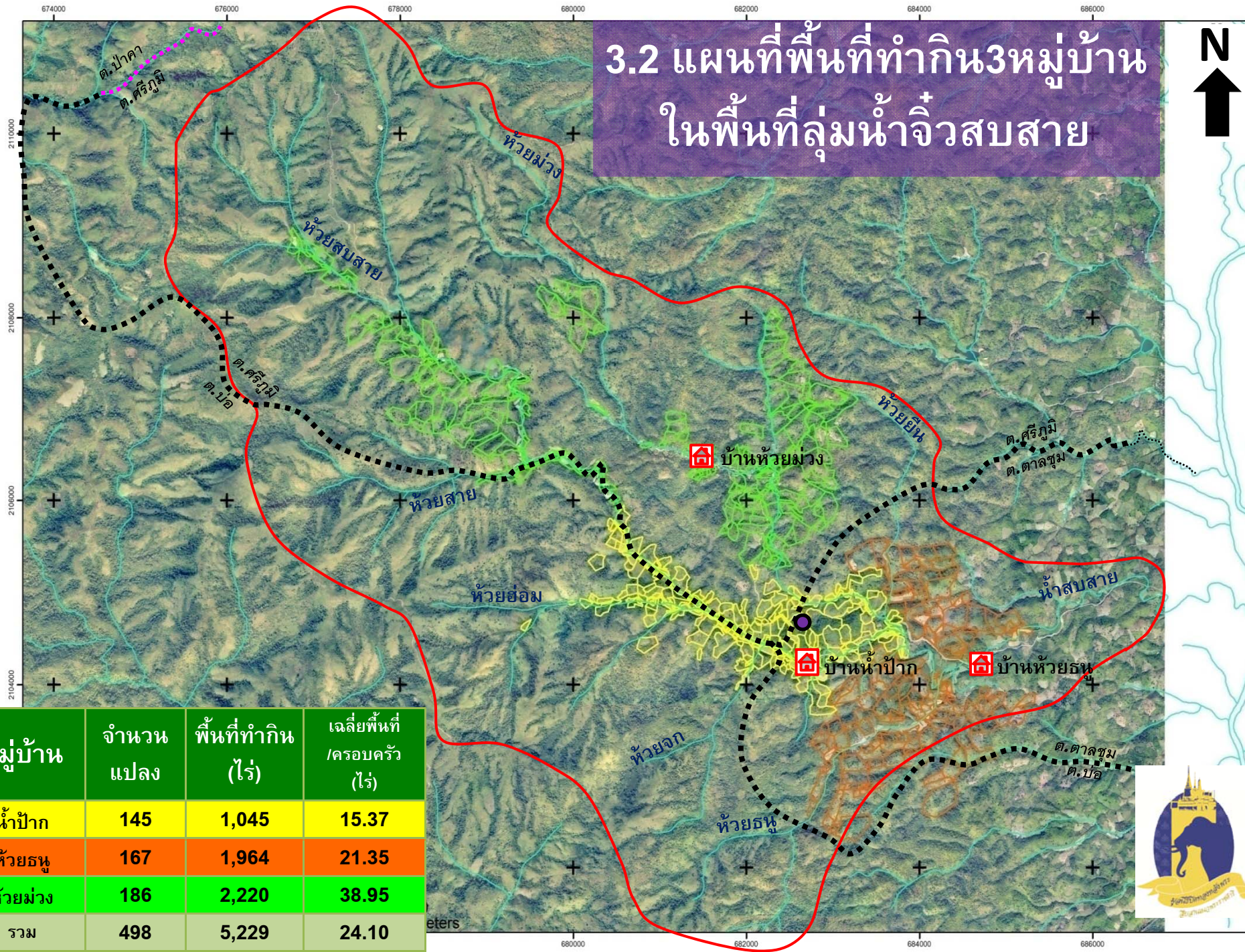
หมู่บ้าน	จำนวนประชากร คน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากรเฉลี่ย คน / ครัวเรือน
น้ำป่าก	284	68	4.1
ห้วยธนู	334	92	3.6
ห้วยม่วง	243	57	4.2
รวม 3 หมู่บ้าน	861	217	3.9

อายุ 1-15 ปี 18% อายุ 16-54 ปี 67% อายุ 55ปีขึ้นไป 15%

ชาย 52% หญิง 48%

ที่มา: โครงการปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

3.2 แผนที่พื้นที่ทำกิน3หมู่บ้าน ในพื้นที่ลุ่มน้ำจิวสบสาย

หมู่บ้าน	จำนวนแปลง	พื้นที่ทำกิน (ไร่)	เฉลี่ยพื้นที่ /ครอบครัว (ไร่)
ห้าปาก	145	1,045	15.37
ห้วยธนู	167	1,964	21.35
ห้วยม่วง	186	2,220	38.95
รวม	498	5,229	24.10

ข้อมูลการใช้ที่ดิน

การใช้ประโยชน์	ไร่		ร้อยละ
	ก่อน	หลัง	
ป่าอนุรักษ์	27,918	27,918	81.4
ป่าใช้สอย	1,054	1,054	3.1
ป่าเศรษฐกิจ	0	2,170	6.3
ที่ทำกิน	5,229	3,059	8.9
ที่อยู่อาศัย	111	111	0.3
รวม	34,312	34,312	100

ที่มา: โครงการปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

4. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

บาทต่อครัวเรือน

	น้ำป่าก	ห้วยธนู	ห้วยม่วง
รายได้	101,692	77,726	64,130
รายจ่าย	98,028	67,879	56,131
หนี้สิน	108,874	32,558	31,830
เงินออม	9,653	2,656	7,886
ทรัพย์สิน	204,077	124,463	232,254

ที่มา: โครงการปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

รายได้

หน่วย = บาท

รายได้	หน้าปาก	ห่วยธนู	ห่วยม่วง	รวม	ร้อยละ
รับจ้าง	3,722,253	2,313,500	2,046,970	8,082,723	45.61
เกษตรกรรม	1,970,160	2,473,170	978,464	5,421,794	30.6
หัตถกรรม	242,900	474,000	115,750	832,650	4.7
ค้าขาย	145,500	112,000	430,000	687,500	3.88
เลี้ยงสัตว์	305,860	-	-	305,860	1.73
รับราชการ	226,680	-	-	226,680	1.28
นายหน้า/ตัวแทน	162,000	-	-	162,000	0.91
ดอกเบี้ยเงินกู้	200	100,080	200	100,480	0.57
อื่น ๆ	139,500	1,677,970	84,000	1,901,470	10.73
รวม	6,915,053	7,150,720	3,655,384	17,721,157	100

ที่มา: โครงการปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

ค่าใช้จ่าย

หน่วย = บาท

ค่าใช้จ่าย	หน้าปาก	ห่วยธนู	ห่วยม่วง	รวม	ร้อยละ
ค่าอาหาร	2,625,650	1,832,040	933,360	5,391,050	33.46
ที่อยู่อาศัย	268,100	2,612,610	320,864	3,201,574	19.87
ค่าใช้จ่ายลงทุนเพาะปลูก	1,011,250	903,210	340,595	2,255,055	14.00
ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา	1,087,500	204,100	376,780	1,668,380	10.36
ค่ายานพาหนะและการสื่อสาร	448,813	175,500	594,200	1,218,513	7.56
อื่น ๆ เบ็ดเตล็ด	336,507	75,300	104,830	516,637	3.21
เครื่องแต่งกาย	287,500	114,200	281,200	682,900	4.24
ค่าสุรา บุหรี่	97,090	172,000	33,780	302,870	1.88
ค่าใช้จ่ายพิธีกรรม	149,400	87,350	36,940	273,690	1.70
การลงทุนเลี้ยงสัตว์	34,630	-	144,900	179,530	1.11
ค่าภาษี ลงทุนค้าขาย	88,413	-	-	88,413	0.55
ค่ารักษาพยาบาล	22,000	7,040	28,420	57,460	0.36
กองทุนเหตุการณ์	15,400	-	-	15,400	0.10
ค่าอุปโภคบริโภคอื่น ๆ	193,630	61,490	3,591	258,711	1.61
รวม	6,665,883	6,244,840	3,199,460	16,110,183	100

ที่มา: โครงการปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

หนังสือ

หน่วย = บาท

ประเภทหนังสือ	หน้าปก	ห่วยธนู	ห่วยม่วง	จำนวน	ร้อยละ
สหกรณ์	2,037,510	-	696,400	2,733,910	22.39
กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา	1,618,206	205,200	169,000	1,992,406	16.31
กองทุนหมู่บ้าน เงินล้าน	1,173,000	386,000	360,000	1,919,000	15.71
สหกรณ์ออมทรัพย์	184,000	1,604,400	-	1,788,400	14.64
สินค้าเงินผ่อน	1,103,000	124,000	-	1,227,000	10.05
อื่น ๆ (ยืมญาติ)	485,900	117,000	100,000	702,900	5.76
กองทุนแก้ไขความยากจน	85,200	79,000	288,500	452,700	3.71
ธนาคาร ธกส.	130,000	278,000	22,400	430,400	3.52
นายทุน	76,200	149,200	-	225,400	1.85
กองทุนต่าง ๆ	191,400	41,500	-	232,900	1.91
อพป.	25,500	-	158,000	183,500	1.50
กองทุนกลุ่มสตรี	166,000	3,000	-	169,000	1.38
หน้าดำ	87,500	8,000	-	95,500	0.78
ธนาคาร	40,000	-	-	40,000	0.33
กองทุนคนพิการ	-	-	20,000	20,000	0.16
รวม	7,403,416	2,995,300	1,814,300	12,213,016	100

ที่มา: โครงการปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

5. ข้อมูลปศุสัตว์

ชนิด	น้ำปาก	ห้วยธนู	ห้วยม่วง	รวม (ตัว)	อัตราการตาย	จำนวนตัว/ตาย	เป็นเงิน
โค	64	6	23	93	10%	9	45,000
กระบือ	2	6	1	9	5%	1	6,000
สุกร	-	-	34	34	20%	7	17,500
ไก่	100	189	368	657	30%	197	19,700
แพะ	2	-	-	2	-		
เป็ด	10	-	52	62	30%	18	1,620
รวม	178	197	478	853	19%	232	89,820

ประเภท	โค	กระบือ	สุกร	ไก่	แพะ	เป็ด	รวม
ราคาตัวละ	5,000	6,000	2,500	100	1,680	90	
มูลค่า	465,000	54,000	85,000	65,700	3,360	5,580	678,640

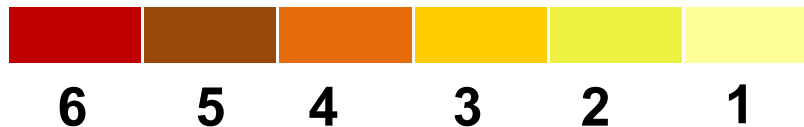
ที่มา: โครงการปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

6. ข้อมูลความต้องการชุมชน

สภาพปัญหา	เปอร์เซ็นต์		
	น้ำป่าก	ห้วยธนู	ห้วยม่วง
ดิน	13	12	10
น้ำ	19	38	39
สิ่งแวดล้อม	20	10	5
เกษตร	15	15	22
ประเพณี สุขภาพ	15	6	4
หนี้สิน	18	19	20

ลำดับความต้องการ
จากมากไปหาน้อย

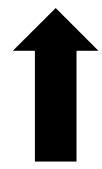
ที่มา: โครงการปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ

ระบบชลประทานลุ่มน้ำจิวสบสาย บ้านน้ำปาก ห้วยธนู ห้วยม่วง

คำอธิบายสัญลักษณ์

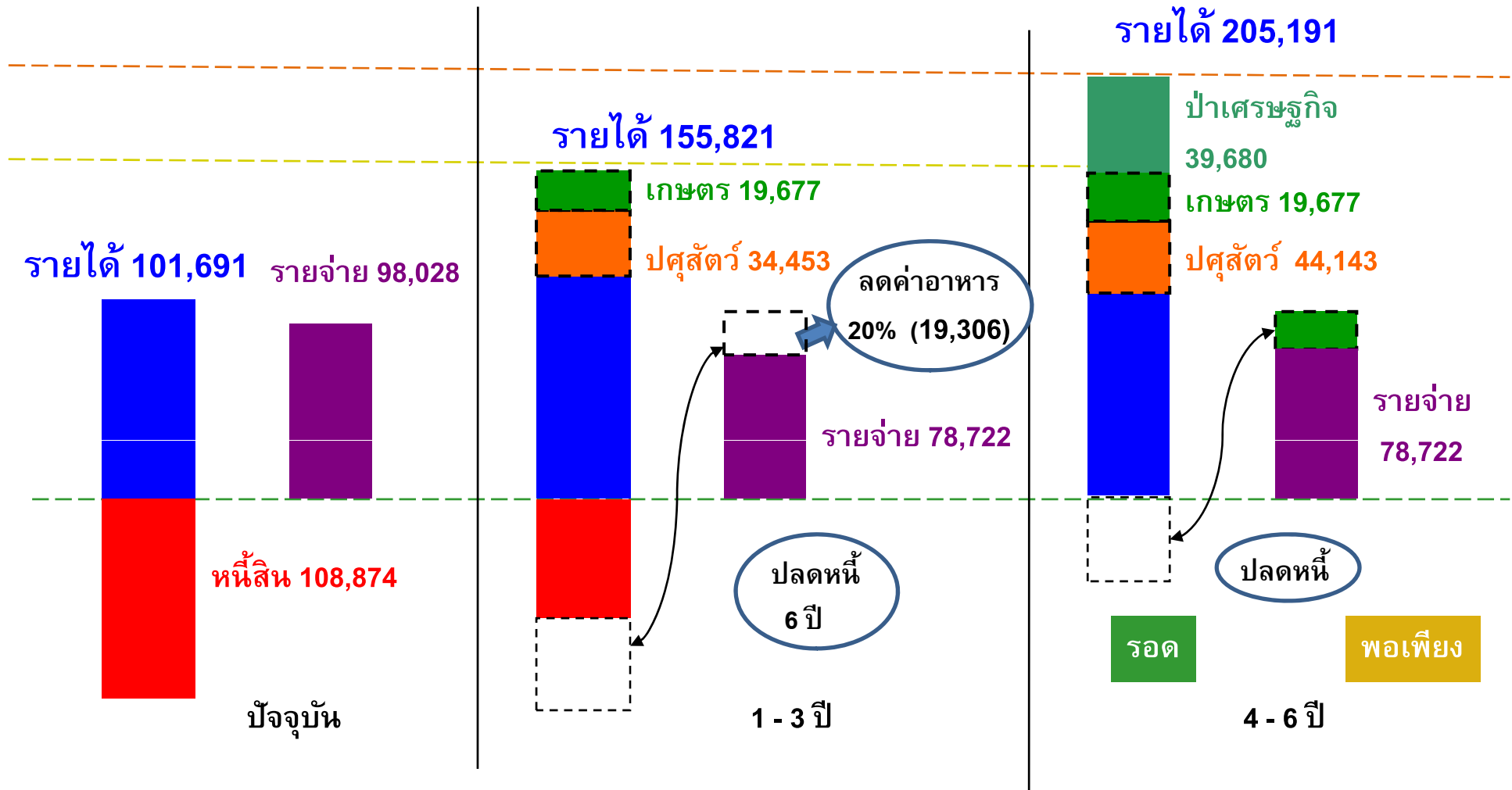
- ตำแหน่งหมู่บ้าน
- ตำแหน่งฝายบ้านห้วยม่วง
- ตำแหน่งฝายบ้านน้ำปาก
- ตำแหน่งฝายบ้านห้วยธนู
- เส้นขอบเขตพื้นที่พื้นที่ลุ่มน้ำ
- เส้นทางน้ำและลำห้วยสายหลักในพื้นที่
- แม่น้ำน่าน

N

เส้นทางสู่การแก้ไขความยากจน (หน้าปาก)

ที่มา: มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง

ปัญหา

แล้วจะทำอะไร ช่วยชาวบ้าน

วิธีการ

- ชาวบ้าน
- ข้อมูล
- แก้ปัญหา
- ปัญหา คือ หนี้ ยากจน
- พอมีพอกิน

จะเริ่มอย่างไร

ค ค

เกษตรประณีต

ลุงพาย

รู้สาเหตุ รู้ตัวเอง รู้คิด

ก เก็บกิน เก็บเกี่ยว

ข ขุด

ค คิด คั้น คั่ว

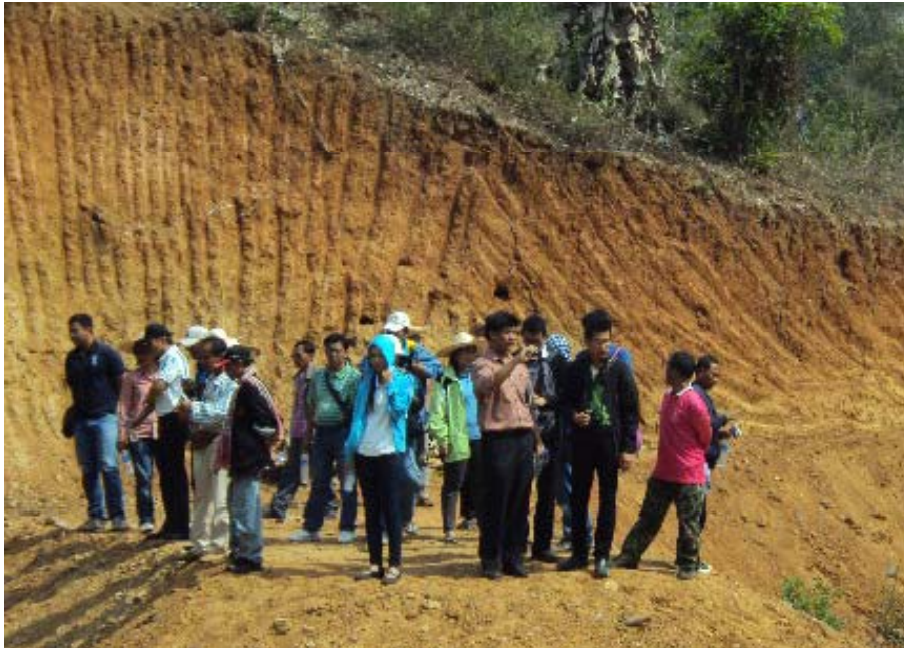
ง งาน เงิน

จ จริงจัง จัด จด จ่าย เจ้า ใจ

ช ชำติหน้า

เวลา 14.20 น. ทางทีมงาน ฯ นำคณะศึกษาดูงานพื้นที่ไร่ของชาวบ้านโดยเริ่มจากฝ่ายสูงทำงานมาถึงพื้นที่ไร่ของ น.ส.ณัฐธนิชา มังคละ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการจัดการน้ำ ป่าชุมชน พืชหลังนา อ่างเก็บน้ำ และกองทุนปศุสัตว์

หลังจากที่คณะเดินทางถึงฝายลู่ท่าทางทีมงานและนายธนาวัฒน์ แปงล้วน (ผู้ใหญ่บ้านน้ำปาก) ได้บรรยายถึงแรงบันดาลใจที่ทำให้เกิดการสร้างฝายลู่ท่าขึ้นซึ่งเป็นฝายที่เกิดจากการลงแรงของชาวบ้านที่ได้รับน้ำจากฝายช่วยกันสร้างขึ้น โดยทางโครงการได้สนับสนุนในส่วนของวัสดุอุปกรณ์ องค์กรความรู้มาประยุกต์ใช้กับภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีอยู่เดิม พื้นที่รับน้ำทั้งหมด 382 ไร่ ระยะแนวท่อจากฝายลู่ท่าถึงพื้นที่การเกษตรของชาวบ้านทั้งหมด 3,550 เมตร โดยแบ่งออกเป็น 2 ฝั่ง คือ ฝั่งซ้ายและฝั่งขวา ชาวบ้านจะใช้ประโยชน์น้ำจากฝายลู่ท่าในการทำการเกษตร ชื่อของฝายก็จะใช้ชื่อของเจ้าของพื้นที่ มีผู้รับน้ำจำนวน 54 ราย

จากนั้นได้ศึกษาดูงานพื้นที่ไร่และอ่างเก็บน้ำ(อ่างพวง)ของนายบุญยก แปงล้วน ที่กักเก็บน้ำไว้ใช้ในการเกษตร นอกจากนำน้ำไปใช้ในการเกษตรแล้วภายในบ่อยังสามารถเลี้ยงปลาได้ ซึ่งได้รับการสนับสนุนพันธุ์ปลาจากสำนักงานประมง การชูดก็จะเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมและสามารถนำน้ำไปใช้ประโยชน์ได้มากน้อยแค่ไหน

ทีมงานได้พาคณะศึกษาดูงานเกี่ยวกับกองทุน
ปศุสัตว์ในพื้นที่ไร่ของนางศรีคำ มั่งคละ ซึ่งเป็น
ชาวบ้านที่ได้รับการสนับสนุนแม่พันธุ์สุกรจาก
ทางโครงการปิดทอง ฯ เป็นสุกรพันธุ์หมุยซาน
ซึ่งเป็นพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ เลี้ยงง่าย ทนต่อ
โรค ให้ลูกตก โดยมีเงื่อนไขว่าแม่พันธุ์สุกร 1
ตัว จะต้องกินลูกสุกรให้กับโครงการ 3 ตัว มีอายุ
ตั้งแต่ 45 วันขึ้นไป สุขภาพต้องแข็งแรงสมบูรณ์

การให้อาหารก็ให้วันละ 2 มื้อ คือ เช้าและ
เย็น อาหารก็จะทำขึ้นเองโดยการนำหยวกกล้วยมา
หั่นแล้วนำไปต้มผสมกับรำละเอียด ผักผลไม้ที่มี
อยู่ในสวนก็สามารถนำมาเป็นอาหารให้กับสุกรได้

นอกจากการเลี้ยงสุกรแล้วนางศรีคำ มั่งคละ
ได้ปลูกพืชผักสวนครัวไว้กินเอง พืชที่ปลูก ได้แก่
พริก มะเขือยาว ช่วยลดค่าใช้จ่ายจากการซื้อ
อาหารลงได้

ทางทีมงานพาคณะศึกษาดูงานพื้นที่ของ น.ส.ณัฐธนิชา มังคละ ซึ่งเป็นพื้นที่รับน้ำจากฝายลุงกำ ซึ่งสามารถนำน้ำมาใช้ประโยชน์ในการปลูกพืชหลังนา (พริก Super Hot พริกหนุ่ม) เลียงปลา เลียงสุกร เลียงไก่ ปลูกพืชผักสวนครัวไว้กินเอง ช่วยลดค่าใช้จ่ายให้กับครอบครัว เหลือจากการบริโภคก็สามารถนำไปจำหน่ายช่วยเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

หลังจากที่ศึกษาดูงานในพื้นที่แล้วทีมงานพาคณะเดินทางถึงสำนักงานโครงการปิดทองหลังพระ ฯ บ้าน
น้ำปาก เพื่อแจ้งกำหนดการในวันต่อไป จากนั้นได้ร่วมรับประทานอาหารเย็นและแยกย้ายเข้าที่พัก ณ
โรงเรียนบ้านน้ำปากห้วยธนู

นายวรพล ไชยสดี กล่าวขอบคุณคณาจารย์ นักศึกษา ม.ราชภัฏอุตรดิตถ์ วิทยาเขตน่าน ที่มาศึกษาดูงานพื้นที่ต้นแบบโครงการปิดทองหลังพระ ฯ บ้านน้ำป่าก และเดินทางกลับเวลา 16.30 น.

ประเด็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน

1. ท่านได้อะไรจากการศึกษาดูงานในครั้งนี้
2. ท่านต้องการให้ทางทีมงานเพิ่มเติมในเรื่องใดบ้าง
3. ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงานครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้กับชุมชนของท่านได้อย่างไร

นายจิตติภูมิ ปุ่มศรี เจ้าพนักงานการเกษตร
สำนักงานเกษตร อ.แก่งกระจาน กล่าวสรุปสิ่ง
ที่ได้รับจากการศึกษาดูงานในครั้งนี้ ทำให้
ได้รับความรู้ในเรื่องของการจัดการน้ำ การ
จัดการป่าชุมชน พืชหลังนา ปศุสัตว์ ความรู้ที่
ได้รับจากการศึกษาดูงานครั้งนี้เป็นประโยชน์
มากและจะนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในการ
พัฒนาชุมชน

สรุปประเด็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อที่ 1 และข้อที่ 2

ข้อ 1) - ภาวะผู้นำเข้มแข็ง

- 566 จงจัดแจง

- โดดเด่นที่กิจกรรม

- นำคนมาเสริมจุดที่จุดอ่อนเพียง

- ไม่ตลกเสียใจความจริง

- นำสิ่งที่ดีสู่สังคม

(จากมูลนิธิฯ)

2) - อดทนได้ จิตวิทยาที่เข้มแข็ง - ความสามารถ

ไปดูพื้นที่และให้ข้อเสนอแนะทางการทำงาน

สรุปประเด็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อที่ 3

3) - ศึกษาศาสนาอิสลาม

- การพัฒนาอาชีพ

- การบริหารจัดการชุมชน

- การประสานงานองค์กรภาครัฐ

- ฝ่ายอนุรักษ์, กาลีนาน้ำ

- ข้าราชการ

- 66 ไร่ เริ่ม ระเบิดความขัดแย้งชุมชน

- การอนุรักษ์ป่าไม้

ของฝากจากเมืองเพชร

น่านนั้น

ดินแดน

ถิ่นเหนือ

เหลือเชื่อ

ป่าไม้

หายสิ้น

ดูกลาน

รุ่นใหม่

ใจรวริน

เราจะกิน

อะไร

พ่อใหญ่เอ๋ย

ฟังข่าวโพดอย่างเดียว

ปลูกพืชเชิงเดี่ยว

2009/08/16 12:50

ทุ่งข้าวโพดอย่างเดียว

2009/12/24 1

ฟุ้งข้าวโพดอย่างเดียว

20 ตุลาคม 2552

29 มีนาคม 2553

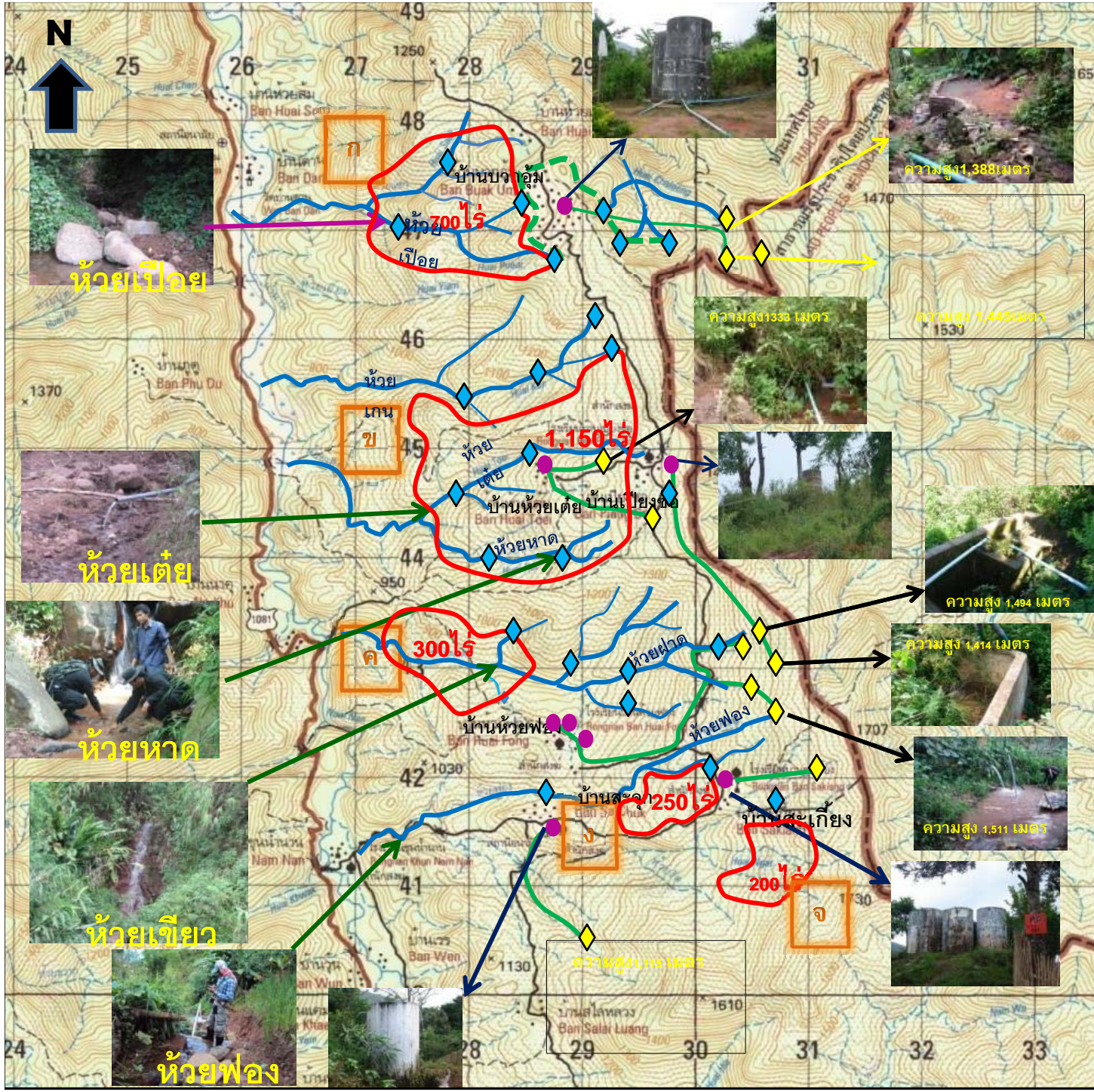

ตารางสรุปเปรียบเทียบการขุดนา (29 ต.ค.52 - 2 เม.ย. 53)

หมู่บ้าน	เป้าหมาย (หลังคา)				เป้าหมาย	แยกเป็นรายเดือน (หลังคาเรือน)					รวมพื้นที่			คนขุด (คน หรือวัน)			
	หลังคาเรือน	ผลงาน	%	คงค้าง		พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	ไร่	งาน	ตรว.	มวลชน	ปราชญ์	ชาวบ้าน	รวมคน /วัน
เปียงซ้อ	98	84	84	16	88	7	39	36	0	2	236	1	0	3,875	1,214	2,726	7,747
บวกอุ่ม	47	47	100	0	61	6	1	40	0	0	64	3	59	184	148	1,184	1,516
ห้วยเตี้ย	37	37	100	0	33	2	0	30	5	0	65	-	70	2	63	1,249	1,314
สะจุก	99	27	27	72	26	0	1	16	6	4	20	2	88	2	105	427	534
สะเกียง	90	39	43	51	39	0	1	30	6	2	50	1	48	55	54	1,445	1,554
ห้วยฟอง	84	68	81	16	52	0	0	60	8	0	51	1	73	0	7	1,433	1,440
รวม	455	302	66	155	298	15	42	212	25	6	486	10	338	4,118	1,591	8,464	14,173
คิดเป็นร้อยละ					302	5.00	14.00	70.67	8.33	2.00	489	1	38	29.06	11.23	59.72	100%

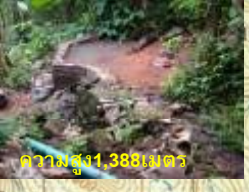

คำอธิบายสัญลักษณ์

- แท็งค์เก็บน้ำ
- ◆ ตำแหน่งฝายที่ใช้ในการบริโภคน้ำ
- ◆ ตำแหน่งที่จะสร้างฝายในอนาคต
- (green dashed) แนวท่อส่งน้ำ (ชลประทาน)
- (green solid) แนวท่อส่งน้ำที่ใช้ในการบริโภค
- (blue solid) แนวลำห้วยที่จะใช้รับน้ำ
- (red solid) พื้นที่รับน้ำหลังจากการสร้างฝาย

- ก โซนพื้นที่ ห้วยเปือยและห้วยแซก
- ข โซนพื้นที่ห้วยเตี้ยและห้วยหาด
- ค โซนพื้นที่ห้วยฝาด(ห้วยเขียว)
- ง โซนพื้นที่ห้วยฟอง
- จ โซนพื้นที่ ห้วยจ้ง

งานพัฒนาแหล่งน้ำ

บรรยากาศความร่วมมือ ฝ่ายนายงาน
ใช้เวลา 6 วัน กับแรงงาน 185 คน
21-26 มีนาคม 2553

งานสร้างฝายกรเบี่ยนห้วยน้ำบอน (บ้านผาหลัก)

ได้ทำการสร้างเมื่อวันที่ 28 เม.ย. 53 เสร็จวันที่ 29 พ.ค. 53 ใช้ระยะเวลา 21 วัน

ใช้แรงงานบ้านทั้งหมดจำนวน 249 แรง

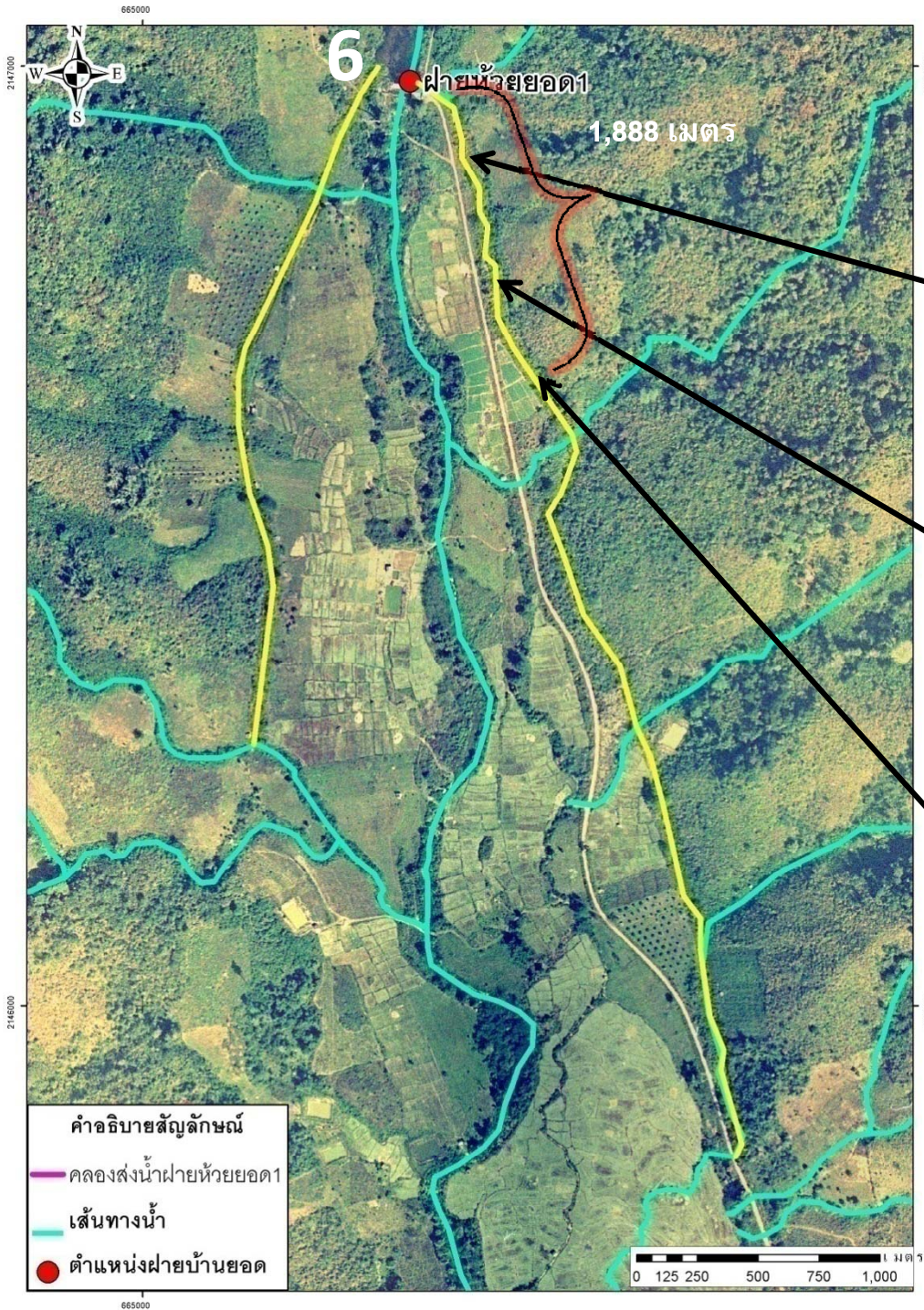
ฝายกล่องเกเบี่ยนหือกดาว

สภาพก่อนการซ่อมแซม
ซึ่งไม่สามารถใช้งานจากตัวฝายได้

วันที่ 1 มีนาคม 2553

วันที่ 30 มีนาคม 2553

12 มีนาคม 2553

สภาพคลองส่งน้ำในบางช่วงนั้นชำรุด ใช้งานไม่ได้

ต้องทำการซ่อมแซมเพื่อใช้งานได้ใหม่

12 มีนาคม 2553

วันที่ 23-31 พ.ค. 53 ปูผ้าพลาสติกบ้านยอด จำนวน 5 บ่อ

เริ่มปรับพื้นที่ใหม่อีกครั้ง

ช่วยกันขนผ้าพลาสติกไปยังบ่อ

รวมไม้ร่วมมือปูผ้าพลาสติก

ผลของความร่วมมือของชาวบ้านยอด

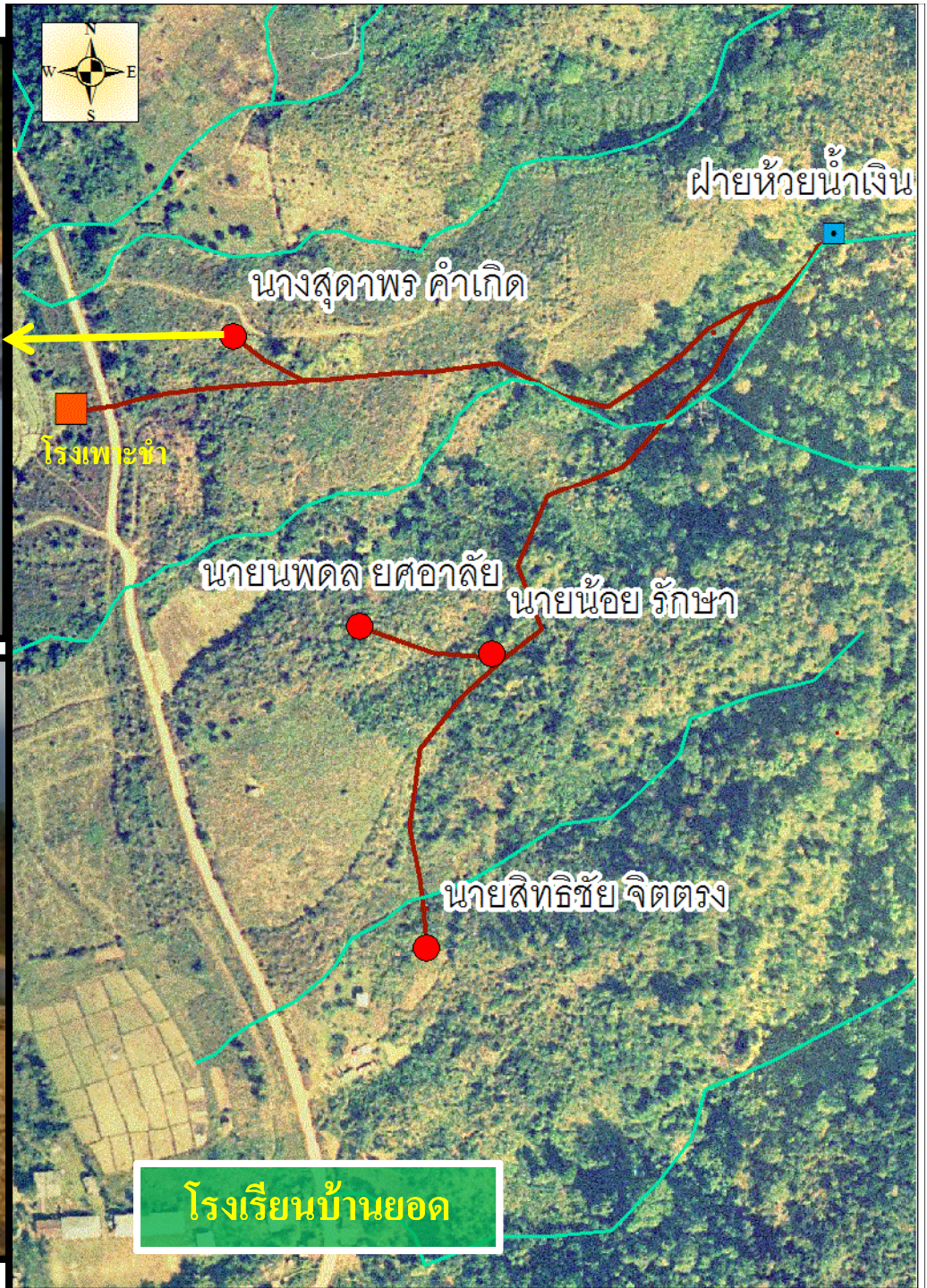
ณ 31 พ.ค. 53

ช่วยกันถมดินขอบบ่อ

หลังจากนั้นก็ต่อน้ำเข้าบ่อ

ฟาร์มตัวอย่างฯ

ชาวบ้านได้อะไร

โครงการปิดทองหลังพระฯ จังหวัดน่าน

ทำไมชาวบ้านบุกกรุกป่า

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง

ผลตอบแทนจากการเปลี่ยนมาทำนาขั้นบันได ตามแนวทางพระราชดำริฯ

1 ครอบครัว มี 5 คน

1 คน บริโภคข้าว 1 กิโลกรัม/ วัน

1 คน บริโภค 400 กิโลกรัม / ปี

5 คน บริโภค 2,000 กิโลกรัม / ปี

ต้องใช้พื้นที่กี่ไร่ในการปลูกข้าวเปลือก เพื่อให้แต่ละครอบครัวอยู่รอด

ถ้าเป็นข้าวเปลือก 5 คน บริโภค 3,300 กิโลกรัม / ปี

ปลูกข้าวไร่ได้ 17 ถัง (170 กิโลกรัม) / ไร่

เพราะฉะนั้น ต้องการ พื้นที่ 20 ไร่

แต่ 1 ครอบครัวต้องการพื้นที่ 3 แปลงเพื่อหมุนเวียน

ดังนั้น ต้องใช้พื้นที่ 20 ไร่ x 3 แปลง = 60 ไร่

ก่อนลงทุน ลงแรง (input) ทำโครงการใด ๆ ต้องคำนึงถึงผลที่ได้รับ (output) ว่าส่งผลลัพธ์ (outcome) ตามวัตถุประสงค์หรือไม่

ดัชนีชี้วัด (KPI) เป็นสิ่งสำคัญในการวัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานนั้น ๆ

สิ่งที่สำคัญ คือ ชาวบ้านได้อะไร

ผลตอบแทนจากการทำฝายเกษตร และการพัฒนาที่ทำกิน

ก่อนมีโครงการ

พื้นที่รับน้ำเดิม 1,283 ไร่

ผลผลิตข้าวไร่ 170 กก./ ไร่

ราคาข้าว 10 บาท/ กก.

รายได้จากการปลูกข้าว 1,700 บาท/ ไร่

ค่าใช้จ่ายในการปลูกข้าว (ค่าเมล็ดพันธุ์)
160 บาท/ ไร่

รายได้จากการปลูกข้าว หลังหักค่าใช้จ่าย
1,540 บาท/ ไร่

รายได้ทั้งหมดจากการปลูกข้าว
1,975,820 บาท

หลังมีโครงการ

หลังการทำฝายเกษตร
สามารถขยายพื้นที่รับน้ำเพิ่มขึ้นเป็น 3,849 ไร่

ผลผลิตข้าวนา (ณ ปีที่ 3) 500 กก./ ไร่

ราคาข้าว 10 บาท/ กก.

รายได้จากการปลูกข้าว 5,000 บาท/ ไร่

ค่าใช้จ่ายในการปลูกข้าว
(ค่าเมล็ดพันธุ์ และปุ๋ย) 2,085 บาท/ ไร่

รายได้จากการปลูกข้าว หลังหักค่าใช้จ่าย
2,915 บาท/ ไร่

รายได้ทั้งหมดจากการปลูกข้าว/1 รอบการปลูก
11,219,835 บาท

ผลตอบแทนจากการทำฝายเกษตร และการพัฒนาที่ทำกิน (ต่อ)

หน้าน้ำปลูกข้าว นอกฤดูปลูกถั่วเหลือง จะมีรายได้เท่าไร

หลังการทำฝายเกษตร พื้นที่รับน้ำเพิ่มขึ้นเป็น 3,849 ไร่
แบ่งพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองแค่ 70% = 2,694 ไร่

ผลผลิตถั่วเหลือง 200 กิโลกรัม/ไร่

ราคาถั่วเหลือง 13 บาท/กิโลกรัม

รายได้จากการปลูกถั่วเหลือง 2,600 บาท/ไร่

ค่าใช้จ่ายในการปลูกถั่วเหลือง (ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าเตรียมดิน)
550 บาท/กิโลกรัม

รายได้จากการปลูกถั่วเหลือง หลังหักค่าใช้จ่าย 2,050 บาท/ไร่

รายได้ทั้งหมดจากการปลูกถั่วเหลือง 5,523,315 บาท

ผลตอบแทนจากการทำฝายเกษตร และการพัฒนาที่ทำกิน (ต่อ)

รายได้ทั้งหมดจากการปลูกข้าว 11,219,835 บาท

รายได้ทั้งหมดจากการปลูกถั่วเหลือง 5,523,315 บาท

รายได้ทั้งหมดจากการปลูกข้าวและถั่วเหลือง 16,743,150 บาท

โครงการค้ำทุนเมื่อไหร่

ต้นทุนการพัฒนาฝายเกษตรและการพัฒนาที่ทำกิน

47,920,533 บาท

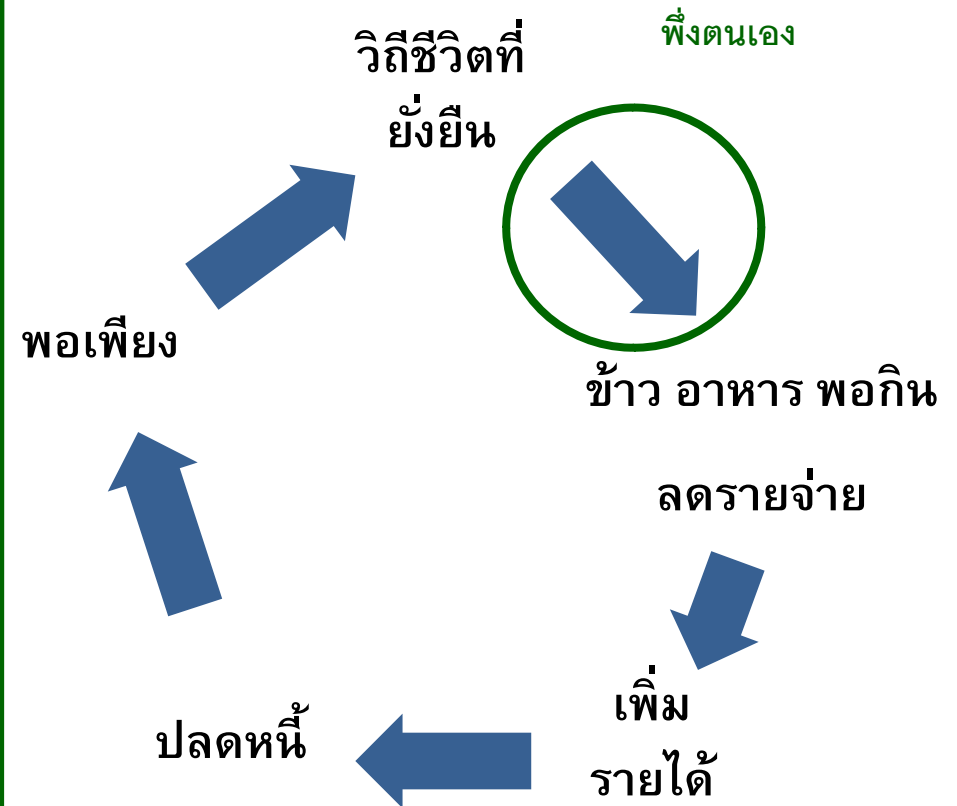
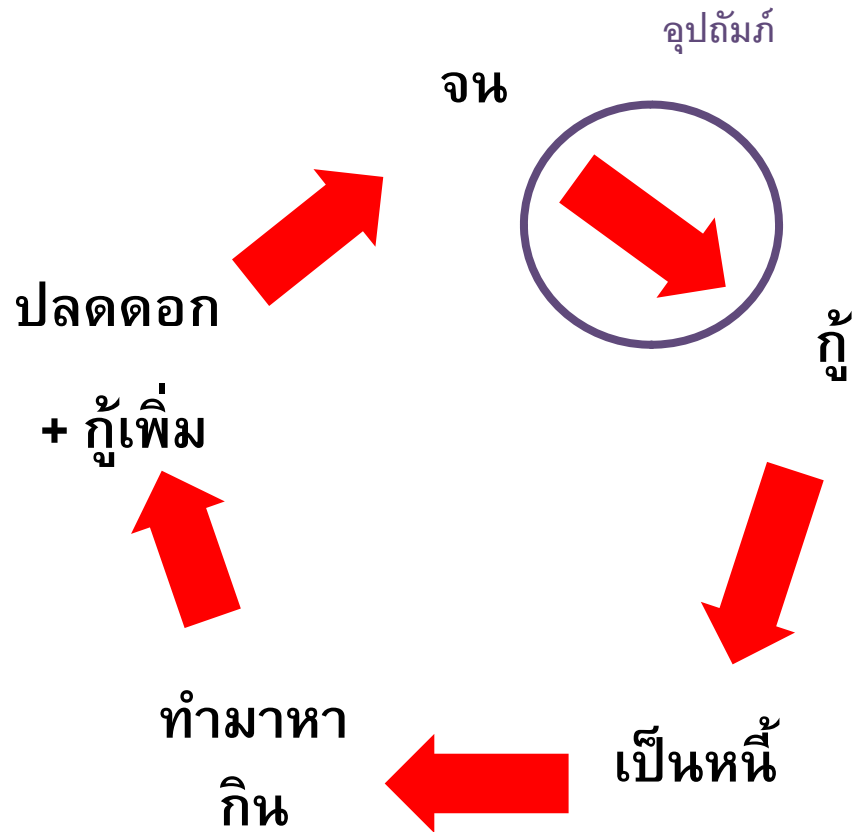
ค้ำทุนปีที่ 4

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง

ปัญหาความยากจน

แนวทางการแก้ไข

รูปแบบการพัฒนา

- **ปลูกเพื่อปลูก**
ลงมือทำให้ดูเป็นตัวอย่าง
- **เติมไฟ**
เชิดชูให้กำลังใจ สร้างแรงบันดาลใจสำหรับผู้ที่ทำอยู่แล้ว
- **จุดประกายด้วยแนวคิด**
บรรยาย อบรม จากผู้มีประสบการณ์แล้วนำไปปฏิบัติต่อ

ปลูก เพื่อ ปลูก

ขั้นตอน

ต้องทำให้เห็น
ชวนทำด้วยกัน
ทำด้วยตัวเอง
ให้คำปรึกษา

เชื่อมั่น
เรียนด้วยการกระทำ
เป็นเจ้าของ
ไม่ทอดทิ้ง

ทำงานอย่างไรระหว่าง

ทำให้เสร็จ + ทำให้สำเร็จ

ตามคำสั่ง นโยบาย
ตามที่เห็นมา คิดว่า
งบ แผนจังหวัด

ให้ปลา
อนุเคราะห์

ตอบตามความต้องการของชุมชน
ชุมชนมีส่วนร่วม คิด วางแผน ลงมือ
ตอบสนอง เรื่องปากท้อง ลดหนี้
ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้
สอนจับ เลี้ยงปลา และลงมือทำเอง
ช่วยเขาให้เขาช่วยเหลือตนเอง

ขอบคุณ

